

PTUJSKI TEDNIK

Štev. 6

Cena 15 din

PTUJ, 17. februar 1961

Letnik XIV

KOMENTAR

Lumumbo so ubili! Takšnega umazanega in krvoločnega dejanja v sodobni zgodovini ne poznamo in če so kolonizatorji ter njihovi pomočniki menili, da bodo z Lumumbovo, Mpolovo in Okitino smrtjo uničili težnje afriških ljudstev po neodvisnosti, so se krepko zmotili, kajti mrtev Lumumba bo še bolj nevaren, kot je bil živ. Za neodvisnost se je boril vse svoje življenje, toda njegovo delo je tolikšno, da bo s svojimi idejami oplajal milijone in milijone črncev. Boj za politično neodvisnost, za svobodo afriške celine, je dobil z umazanimi političnim umorom še odločnejšo vsebino, kajti sedaj so spoznali, da so naklepi kolonialistov zelo jasni — onemogočiti svobodo ljudem, ki imajo tudi pravico do življenja.

Izjava katanškega notranjega ministra o smrti premiera zakonite kongoške vlade Patricea Lumumbe nas spominja na številne izjave fašistov pred in med vojno, ko so prav tako na brutalen način likvidirali napredne politične osebnosti. Tisto o »bogov« je inscenirano, kajti beg je bil vnaprej pripravljen, da bi ga nato neuki ljudje po naročilu ubili in zmanjšali krivdo Combejevega režima. Doslej še nihče ni porekel, da so krivci nekje v neki vasi v pragozdu. Ne, vsi so pokazali prst na Combeja, na njegove komandante — Belgijce in na Združene narode, ki so s svojim izdajničkim dovoljenjem, da se predali zakonitega premiera, ministra in predsednika senata v roke Combejevim krvnikom.

Enega najrevolucionarnejših voditeljev kongoškega ljudstva so ubili, da bi zadušili napredno gibanje, ki se zavzema za izvenblokovsko politiko, za politiko nevezanosti na Vzhod in Zahod z gospodarskega in političnega vidika in za politiko, ki naj bi pripeljala afriško celino v enakopraven odnos do ostalega sveta. Za vsako ceno hočejo ohraniti svoje kapitalistične interese in tokratni politični umor je uperjen proti vsem afriškim ljudstvom in vsem afriškim politikom, ki hočejo dobro Afričanom.

Patrice Lumumba se je rodil leta 1925 in že prva leta po vojni je sodeloval v gibanju za neodvisnost Konga. Zaradi svoje izredne sposobnosti je že v nekaj letih postal prvak kongoškega narodnega gibanja, ki je na konferenci za okroglo mizo v Bruslju zahtevalo takojšnje priznanje neodvisnosti. Po poklicu je bil poštni uradnik. Bil je zaprt in na konferenco v Bruslju je prišel naravnost iz zaporu.

Na volitvah maja lanskega leta je njegova stranka dobila večino v parlamentu, saj je dobila 40 od 130 mest. Poleg 69 ostalih političnih strank je Lumumbovo gibanje bilo najmočnejše in najdoslednejše, saj se je borilo za enotni Kongo. Kolonialisti so že prej skušali z ustajavljanjem številnih organizacij razbiti težnje po enotnosti, da bi tako pobrali dobičke in dejansko ohranili deželo v svoji posesti. Lumumbova politika je bila v odločnem nasprotju s takšnimi težnjami in zato so ga ubili. Dosegli bodo obratno, kajti brž ko pride do političnih umorov nad naprednimi silami, se te začne še bolj zagrizeno boriti za svoje ideale.

O tem, da so Combeji, Kasavubuji, Mobutuji in Kalondžiji plačanci kolonialistov, smo že dovolj pisali, zanima nas pa vloga OZN pri tem najbrutalnem političnem umoru. OZN je poslala čete v Kongo na zahtevo Lumumbe in čeprav bi morali poskrbeti za ohranitev Lumumbove vlade in njegovih političnih namenov, so dovolili, da so podkupljeni separatisti razširili svojo moč, dobili pomoč iz Evrope ter končno ubili tistega, ki je poklical OZN v Kongo. Ves čas so stali ob strani in niso izpolnili niti najosnovnejše zahteve — umik Belgijcev. Odgovornost za umor pada na vse, ki so delovali v nasprotju z resolucijami Varnostnega sveta.

Volivci naj vse vedo o delu občinskega ljudskega odbora

Predsedstvo občinskega ljudskega odbora se je odločilo, da bo v bodoče sproti obveščalo volivce o delu ljudskega odbora in njegovih organov. Na vseh dosedanjih zborih volivcev se je izkazalo, da so volivci premalo obveščeni o delu in nalogah ljudskega odbora in njegovih organov. Odborniki ljudskega odbora doslej niso o vsem obveščali volivcev. Zato je mnogokrat prišlo do upravičene kritike.

V naslednjem prikazujemo delo ljudskega odbora, svetov in pa upravnih organov. Potrebno je, da se volivci podrobneje seznajajo z vsemi problemi in nalogami, ki jih rešuje in izvršuje ljudski odbor in njegovi organi. Vsaka upravičena kritika volivcev pa bo dobrodošla. Ljudski odbor in njegovi organi bodo samo s sodelovanjem vseh volivcev v občini uspešno reševali vse naloge, ki jih v bodoče čakajo.

Občinski ljudski odbor je lani rešil ogromno vprašanj

Občinski ljudski odbor je v letu 1960 opravil veliko in odgovorno delo. Na devetih skupnih sejah občin zborov, devetih sejah občinskega zbora in enajstih sejah zborov proračunov, sprejel 42 odločitev, dve uredbi in več drugih sklepov, s katerimi je urejal in reševal zadeve na področju gospodarstva in javnih služb.

Od sprejetih odločitev jih je bilo 14 s področja financ, 5 s področja kmetijstva, 3 s področja komunalnih zadev, 7 s področja stanovanjskih zadev, 2 s področja zdravstvene zaštite, 1 s področja socialnega varstva in 10 s področja splošnih zadev.

Zbor proizvajalcev je na dveh posebnih sejah analiziral stanje obratnih sredstev v gospodarstvu, razpravljal o razvoju gospodarstva in izpolnjevanju letnega držbenega plana v občini in v zvezi s tem sprejel ustrezna priporočila za gospodarske organizacije.

Občinski ljudski odbor je na skupnih sejah obravnaval poročila svetov, jih kritično ocenil in dal smernice za njihovo nadaljnje delo. Sveti so za svoje uspešno delo tudi dobili priznanje ljudskega odbora.

Obdorniki so redno prihajali na seje

Obdorniki ljudskega odbora so se redno udeleževali sej, saj je bila udeležba na sejah 80 do 90 odstotna. Aktivno so posegali v razpravo in mnogokrat s svojimi

V 16 svetih sodeluje 180 občanov — članov sveta

Sveti ljudskega odbora se poleg svoje izvršilne upravne funkcije vedno bolj uveljavljajo kot družbeni organi in dobivajo s pravicami novih pristojnosti za občinske ljudske odbore vedno večjo vlogo in pomen. To so dokazali tudi v svojem zelo uspešnem delovanju v letu 1960.

Pri ljudskem odboru je bilo v letu 1960 14 svetov. Na predzadnji seji ljudskega odbora v mesecu decembru pa sta bila ustanovljena še dva posebna sveta, in sicer svet za področje obrti, drugi pa za področje turizma in gostinstva. Tako je sedaj pri ljudskem odboru 16 svetov, ki imajo skupno 180 članov. Od teh članov je 43 odbornikov ljudskega odbora, 137 članov pa je bilo izvoljenih v svete iz vrst občanov, ki aktivno delajo v gospodarskih organizacijah in javnih službah. V svetih je 40 žena.

V preteklem letu so imeli svet skupno 69 sej ali povprečno vsak svet pet sej. Na teh sejah so plodno in uspešno reševali probleme in naloge, vsak s svojega področja dela.

Garancije in promet z nepremičninami med prvimi skrbmi sveta za družbeni plan in finance

Svet za družbeni plan in finance je v letu 1960 obravnaval zadeve v zvezi z izvajanjem občinskega držbenega plana ter druge

zadeve s področja financ in premoženjske pravne zadeve.

Najštevilnejše so bile zadeve s področja garancij in prometa z nepremičninami med gospodarskimi organizacijami in zasebnimi lastniki. Svet je obravnaval 218 garancij za kredite v skupnem znesku 1749 milijonov dinarjev in 175 primerov prometa nepremičnin ter je izdal 155 odločb o potrditvi nakupa ali prodaji nepremičnin.

Izpolnitev in izvajanje družbenega plana in proračuna je svet obravnaval po tromesečnih poročilih in analizah, ki sta jih pripravila oddelki za finance in za vod za planiranje. Pri obravnavanju teh zadev se je moral svet večkrat spoprijeti z zapletenimi vprašanji glede neenakomernega toka dohodkov proračuna in skladov, ki je oviral redno funkcioniranje javnih služb, in glede omejevanja bančnih kreditov za obratna sredstva gospodarskim organizacijam, ki jih je bilo treba obravnavati iz družbenega investicijskega sklada.

Proračunska potrošnja močno povečana

V letu 1960 se je močno povečala proračunska potrošnja. Izdatki za financiranje javnih služb po posameznih delih proračuna so znašali:

1. prosveta in kultura 213.485.492 (več 20 odst.); 2. socialno varstvo 47.798.264 (več 44 odst.); 3. zdravstveno varstvo 40.099.556 (manj 37 odst.); 4. državna uprava 128.970.648 (več 33 odst.); 5. komunalna dejavnost 608.600; 6. negospodar. investicije 5.300.000; 7. dotacije zavodom in društvom 81.420.366 (več 18 odst.); 8. obveznosti in garancije iz posojila 9.767.453 (več 160 odst.); 9. proračunska rezerva 2.986.711 (manj 38 odst.); skupaj 530.437.000 dinarjev (več 19 odstotkov). Neopravljane obveznosti konec leta 1959

Tov. Ivan Kranjčič odide v Maribor, tov. Branko Gorup novi predsednik SZDL

Na prvi seji novoizvoljenega občinskega odbora SZDL v sredo, 15. februarja 1961, dopoldne je bil izvoljen namesto dosedanjega predsednika tov. Ivana Kranjčiča za predsednika občinskega odbora SZDL Ptuj tov. Branko Gorup, mlad kmetijski tehnik, politični aktivist, ki je pri dosedanjem političnem delu pokazal za to mesto potrebne organizacijske sposobnosti. Za sekretarja ostane tov. Andrej Mršek. Novoizvoljeni odbor šteje 41 članov, sekretariat pa 15 članov.

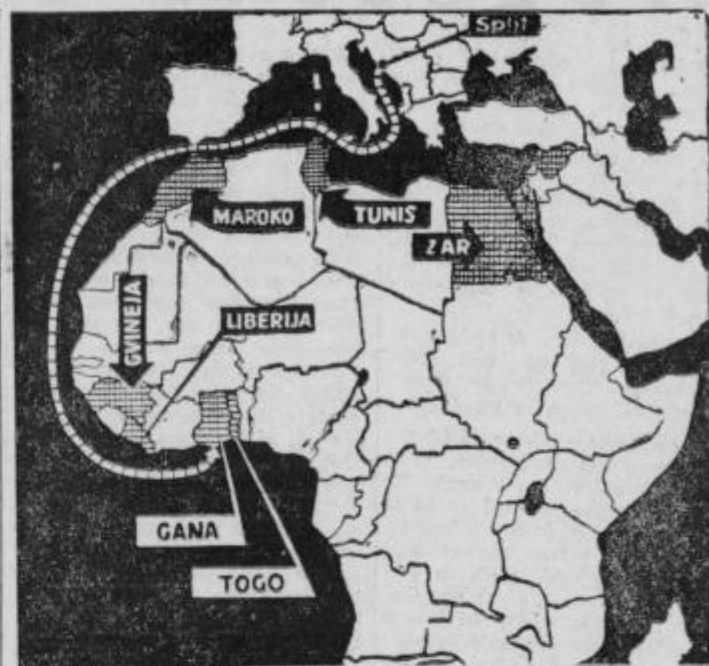
Na konferenci SZDL v sredo, 8. februarja 1961, prejšnji predsednik občinskega odbora SZDL Ptuj tov. Ivan Kranjčič je ponovno kandidiral v odbor, ker zapušča Ptuj zaradi nastopa službe pri okrajnem komiteju ZKS v Mariboru.

Tov. Ivan Kranjčič je bil vsa leta biljanja v Ptuj ugižen prosvetni in politični delavec, kot okrajni in občinski partijski funkcionar ter sponzor SZDL. Kot tak in kot ljudski poslanec je bil med ljudstvom priljubljen in spoštovan. Dragocene izkušnje, ki si jih je pridobil pri prosvetnem in družbeno političnem delu na tukajšnjem velškem kmetijskem območju, bo koristno uporabil tudi na novem, odgovornejšem službenem mestu pri okrajnem komiteju ZKS v Mariboru. Kot ljudski poslanec bo ostal še dalje v stalni povezavi z volivci.

Obema, tov. Ivanu Kranjčiču in tov. Branku Gorupu, naj veljajo za nov službeni mesti najbolje želje, da bi na njima dosegla mnogo uspehov. Tov. Ivanu Kranjčiču še posebej zahvala za ves trud in prizadevanje na dosedanjih delovnih mestih v Ptuj.

Glasililo Socialistične zveze delovnih ljudi za območje bivšega ptujskega okraja

Izdaja »Ptujski tednik«, zavod s samostojnim financiranjem
Direktor Ivan Kranjčič
Odgovorni urednik: Anton Bauman
Uredništvo in uprava Ptuj, Lackova 8
Telefon 156, čekovni račun pri Komunalni banki Maribor
podružnici Ptuj, šte. 604-708-3-206.
Rokopisov ne vračamo.
Tiska Mariborska tiskarna Maribor.
Celotna naročnina za tuzemstvo 750 din, za inozemstvo 1250 din.



Črtice označujejo pot ladje »Galeb«, s katero je odpotoval predsednik Tito na obisk v afriške dežele.

28.671.689, leta 1960 26.615.000 dinarjev.

Prosveta, socialno varstvo in državna uprava ter povečani izdatki

Najbolj so se lani povečali izdatki za prosveto, socialno varstvo in za državno upravo. Povečanje je nastalo zaradi zvišanja osebnih dohodkov in materialnih izdatkov ter zaradi prevzema novih pristojnosti. Znižanje izdatkov za zdravstveno varstvo je samo navidezno in je le rezultat rebalansa proračuna, s katerim je občinski ljudski odbor znižal kredit za te potrebe. Zato je lahko zvečal kredit prosveti, socialnemu varstvu in državni upravi. Zaradi tega je ostalo ob koncu leta 1960 za zdravstveno varstvo 17 milijonov dinarjev neopravljanih obveznosti. Če se torej prišteje še ta neopravljena obveznost k izvršenim izdatkom, so bili stroški zdravstvenega varstva v breme občinskega proračuna za leto 1960 enaki kot v letu 1959, čeprav je uveden obvezen prispevek za socialno zavarovanje kmetičem proizvajalcem, ki je znašal v letu 1960 52,9 milijona dinarjev.

Zaradi neenakomernega toka proračunskih dohodkov in rednega financiranja nujnih obveznosti, kot so osebni izdatki, socialne podpore, stipendije in plačilo bolniških stroškov nepremičnin, je moral občinski ljudski odbor izkoristiti od januarja do decembra posojilo iz stalnega rezervnega sklada v znesku 42.671.763 din in posojilo iz bančnih sredstev pet milijonov dinarjev. Kljub težavam pa, ki so v letu 1960 spremljale izvajanje proračuna, je proračunsko leto 1960 zaključeno z nekoliko ugodnejšim rezultatom kot je bilo leto 1959. To je razvidno iz neopravljanih obveznosti, ki so v letu 1959 znašale 28.671.689 din, v letu 1960 pa le 26.615.000 din ali za 7 odstotkov manj.

Neenakomerno so dotekali tudi dohodki občinskega stanovanjskega sklada, ki ni mogel vselej tekoče poravnati obveznosti graditeljem stanovanj. Zamuda je nastala predvsem pri dohodkih od najemnin in od hišnine, ker so pristojni organi prepozno sklenili najemne pogodbe in prepozno odmerili dohodnino od stavb.

Največ sredstev za stanovanjsko graditev so porabile gospodarske organizacije

Razpoložljiva sredstva občinskega stanovanjskega sklada so bila porabljena v obliki kreditov po smernicah občinskega držbenega plana za sledeče namene: gospodarske organizacije, stanovanjska skupnost in hišni sveti, občina in zasebniki (delavci in uslužbenci) so izkoristili skupaj za stanovanja 225.562.452 din; občina za graditev in rekonstrukcijo šolskih poslopij 40 milijonov 763.565 din; gradbeništvo za opremo milijon 965.765 din; vsega skupaj 268.291.762 din. Doseženi izpolnjenosti dohodka so znašali 301.677.000 din, za prenos v leto 1961 je ostalo 33 milijonov 363.218 din. Neizkoriščena sredstva v znesku

33 milijonov dinarjev predstavljajo obvezne depozite in tranše za investicijske objekte, ki so v gradnji.

Nad 15 milijonov dinarjev za občinski cestni sklad

Sredstva občinskega cestnega sklada so v letu 1960 znašala 15.372.153 din in so bila v družbenim planom razdeljena krajevnim odborom, občinskemu zavodu za ceste in za investicije, ki jih je določil svet za komunalne zadeve. Razpoložljiva sredstva so bila porabljena v naslednji vsotni: krajevni odbori so imeli na razpolago 8.066.000 din, porabili so 5.797.901, ostalo jim je še 2 milijona 268.099 din; svet za komunalne zadeve je imel na razpolago 3.469.000, porabil je 3.076.186 din, ostalo mu je še 392.812; zavod za ceste je imel na razpolago 3 milijone 700 tisoč, porabil je vse.

Iz pregleda črpanja sredstev cestnega sklada je razvidno, da je izkoristilo razpoložljiva sredstva le devet krajevnih odborov, sedem krajevnih odborov je prekoristilo razpoložljive kredite v skupnem znesku 125.455 din.

148 milijonov dinarjev iz investicijskega sklada za investicije

Občinski investicijski sklad je v letu 1960 razpolagal s 148 milijoni dinarjev. Razpoložljiva sredstva sklada so bila naložena pri Komunalni banki v Ptuj in pri Združenih hranilnici in posojilnici Maribor. Ti sta jih po smernicah občinskega držbenega plana odobrili za investicije za osnovna sredstva gospodarskim in drugim organizacijam naslednjih penerov: industriji 5,4 milijona dinarjev, kmetijstvu 45 milijonov, trgovini 11 milijonov, gostinstvu in turizmu 5 milijonov, obrti 36 milijonov; gospodarstvu skupaj 102,4 milijona dinarjev.

elektroificaciji 5 milijonov dinarjev, zdravstvenemu varstvu 4 milijone; negospodarskim investicijam skupaj 9 milijonov dinarjev. Skupaj kreditov za osnovna sredstva 111,4 milijona; posojila za obratna sredstva 24,6 milijona. Skupaj odobreno kreditov 136 milijonov dinarjev. Večji del sredstev občinskega investicijskega sklada je bil porabljen za investicije v gospodarstvu. Za negospodarske investicije je izkoriščeni samo devet milijonov ali 7 odstotkov razpoložljivih sredstev. Takša razdelitev občinskega investicijskega sklada je bila doslej nujna in upravičena, ker je bilo potrebno najprej naseoševati razvoj gospodarstva, ki je temelj razvoja drugih dejavnosti.

O drugih svetih prihodnjak.

LUNINE SPREMEMBE IN VREMENSKA NAPOVED za čas od 18. do 25. febr. 1961. Prvi krajec bo dne 22. februarja 1961 ob 9.35. Močno spremenljivo vreme, 22. in 23. dež in sneg, nato mrzle noči, čez dan toplo. AC

gospodarske VESTI

PRED CEPLJENJI NAŠIH MALČKOV

Ohranimo otrokom dragoceno zdravje

Vsakoletno cepjenje naših malčkov je zopet pred durni. Kot se medicinska znanost izpopolnjuje na vseh področjih, tako je tudi vsako leto nekaj novega v načinu cepjenja. Dejstvo je tudi, da je pri nas vsako leto večji odziv na obvezo, pa tudi na neobvezna cepjenja in vedno manj obojevanj za boleznimi, proti katerim se borimo s cepjenjem zdravih otrok.

V letošnjem letu se bodo izvajala sledeča cepjenja: prot. otroški paraliz, črnim kozam, davici, oslovskemu kašlju in tetanusu.

Da bi razumeli bistvo cepjenja, si moramo biti na jasnem, kako nastanejo nalezljive bolezni. Za vsako nalezljivo bolezen so krivi njej svojstvene klice, bakterije, mikrobi ali bacili. Te napadajo telo po različnih poteh in ena vrsta klic povzroči samo eno določeno bolezen. Veda, ki se z bakterijskimi bavi (imenuje se bakteriologija), pozna podrobno lastnost klic povzročiteljev naštetih petih bolezni, ve, kaj jim prija in česar ne marajo, kako najbolje uspevajo in kaj jim škoduje, kako napadajo telo in kako se organizem proti njim brani. V napadenem telesu se ustvarjajo neke snovi, ki zahtevajo bolezen in preprečujejo ponovno obolenje. Tudi izkušnja vemo, če je kdo prestal eno od teh bolezni, ponovno ne zboli. Cepjenje v bistvu ni nič drugega kot umetno izvajanje ahen obolenja s klicami, ki so oslabilene ali celo mrtve, k pa vendar v telesu povzročijo ustvarjanje protisnovi. Če bi cepljenega človeka napadle klice v zelo velikem številu v trenutku, ko ni pripravljen na boj, ko je pretrujen, prezebljen, oslabiljen po kakšni drugi bolezni — se lahko zgodi, da zboli, vendar v mnogo manjši nevarni obliki, ker cepivo mu je odpornost oslabiljeno, vendar obstaja. Preden so bila ta dejstva znanstveno dognana in utemeljena, so ljudje iz izkušnje vedeli, da se prebolela nalezljiva bolezen pri istem človeku ne ponovi.

Vzemimo za primer črne koke. Znano so bile v Indiji in Kini že pred dva tisoč leti. V Evropi omenjajo prvič to bolezen leta 570 na Francoskem. V epidemiji, ki je besnela leta 580, je umrla razen številnih bolnikov tudi burgundska kraljica Avstrijka in so na njenem grobu ubili dva njena zdravnika Nicolas in Donat, ker ju je kraljica obdržala, da so njuna zdravila poslabšala njeno bolezen. Še v 18. veku je letno umiralo za to boleznijo na Francoskem okoli 30.000 ljudi in prav toliko v Prusiji. Šele koncem 18. veka je Edu-

ard Džener odkril način, kako zavaruje človeka pred to množično morniko. Znano je bilo, da krave obolevajo od slične bolezni — kravjih koz, ki so mnogo blažje in, da so ljudje, ki so preboleli te koke, odporni proti pravim človeškim, črnim kozam. Največji rezultat njegovih preiskav je bil dokaz, da človek, ki je cepjen, to pomeni, da mu je namenoma vcepljena vsaj ena sama krasta kravjih koz, ne zboli za človeškimi črnimi kozami.

Na tem dejstvu temelji tudi današnje cepjenje. Od takrat izdelujejo tudi za druge bolezni cepiva, ki so z vsakim letom boljša. Sedaj že cepimo otroke v prvem letu razen proti kozam tudi proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju, in sicer so ta cepjenja obvezna in brezplačna. Cilj vseh cepjenj je, ustvariti v človeku odpornost proti določenim boleznim. Če ne bi bilo obveznega cepjenja, bi samo v Nemčiji, če bi smrtnost ostala taka, kot je bila ob izumu cepiva, umiralo letno okoli 200.000 ljudi za kozami. Sedaj se v srednji Evropi pojavljajo samo posamezni primeri okužbe, podedovani z ladjami ali avioni iz Azije. Pred nekaj leti so se pojavile koke, prenesene iz Vietnoma v Francijo, vendar je bilo širjenje takoj zažeto s ponovnim cepjenjem prebivalcev.

Cepjenje proti otroški paraliz ni obvezno, pač pa priporočljivo, ker je umrljivost velika in posledice — ohromelost. Letos se bo izvajalo pri nas na nov način, in sicer ne več z ubodom, temveč v kapljicah, ki jih bo otrok v prisotnosti cepitelja izpil. Tako cepjenje bo izvajano trikrat s 6-tedenskimi presledki, in sicer bomo cepili vse otroke, rojene od 1949. do 1960. leta, ne glede, ali so bili doslej cepljeni proti otroški paraliz ali ne. Vmes bodo obvezna cepjenja na isti način kot doslej, za obvezna cepjenja bodo starši dobili polimenske pozivnice, za cepjenje proti otroški paraliz pa bodo vabila samo razglašena na krajevno običajen način. Cepjenje proti otroški paraliz na področju Zdravstvenega doma Ptuj se bo začelo s 27. februarjem po razporedu, ki bo objavljen v prihodnji številki Ptujškega tednika. Razpored cepljenj na področju ZD Kidričev, Majšperk in Cirkulane sledi. Vsa tri cepjenja bodo stala 400 din, kdor ima že od lani v dobro 200 din za izvršeno 3 cepjenja, bo plačal samo razliko 200 din. Matere in očete, prinesite na cepjenje s seboj tudi laniškolletna potrdila o vplacilu in ma' o čisto žilico.

Higienska postaja, Ptuj

RAZPORED CEPLJENJ PROTI OTROŠKI PARALIZI

Zdravstvena postaja Cirkulane: — v šoli Cirkulane: 20. febr. ob 8. uri; 27. marca ob 8. uri; 8. maja ob 8. uri; — v šoli Zavrč: dne 21. febr. ob 10. uri, 28. marca ob 10. uri, 9. maja ob 10. uri; — v šoli Gorisnica: 22. febr. ob 14. uri, 29. marca ob 14. uri, 10. maja ob 14. uri.

Zdravstvena postaja Majšperk: v šoli Majšperk: 23. febr. ob 15. uri, 6. aprila ob 15. uri, 18. maja ob 15. uri; — v šoli Ptujška gora: 25. febr. ob 8. uri, 8. aprila ob 8. uri, 20. maja ob 8. uri; — v šoli Napajce: 25. febr. ob 12.30, 8. aprila ob 12.30, 20. maja ob 12.30; — v šoli Zetale: 25. febr. ob 14. uri, 8. aprila ob 14. uri, 20. maja ob 14. uri; — v šoli Stopercer: 26. febr. ob 9. uri, 9. aprila ob 9. uri, 21. maja ob 9. uri.

Zdravstvena postaja Kidričev: v šoli Kidričev: 21. febr. ob 16. uri, 28. marca ob 16. uri, 9. maja ob 16. uri; — v šoli Hajdina: dne 22. febr. ob 16. uri, 27. marca ob 16. uri, 10. maja ob 16. uri; — v šoli Lovrenc: 23. febr. ob 16. uri, 30. marca ob 16. uri, 11. maja ob 16. uri; — v šoli Cirkovce: 24. febr. ob 16. uri, 31. marca ob 16. uri, 12. maja ob 16. uri.

Dr. Adam Ban iz Ormoža žrtve napadalca

V ponedeljek, 13. februarja 1961, je Ormož pretresla žalostna vest, da je postal odteljen dr. Adam Ban iz Ormoža žrtve nepriznane napadalca, ki je dr. Bana na njegovem domu z ostrim predmetom težko telesno poškodoval. Vsa pomoč v ptujski bolnišnici mu ni mogla več rešiti življenja. Poškodovani je kmalu podlegel pretežkim poškodbam.

Devetindesetletni Mihael Košutar, doma iz Loperšic 50, je že na drugi stopnji izgubil odškodninsko pravdo, ki jo je proti njemu vodila Antonija Bratkovičeva, Košutarjeva večletna dekla. Zastopal jo je pokojni in si s tem tudi nakopal Košutarjevo sovražnost. Na dan dogodka je rekel Košutar pokojnemu v začetku stopnje pred njegovim domom v Ormožu le par besed, nato pa ga je napadel z ostrim predmetom in ga večkrat hudo poškodoval po glavi in hrbtu ter nogi. Poškodovani se je zgrudil, napadalec pa se je šel sam prijaviti na postajo LM.

Ob veliki udeležbi prebivalcev

Obravnava osnutka perspektivnega plana v zboru proizvajalcev

V prejšnjih številkah našega lista smo objavili nekaj prispevkov, ki so obravnavali razvoj posameznih dejavnosti s področja gospodarstva in družbenega standarda v obdobju od leta 1961 do 1965. O teh vprašanjih bo posebej obravnaval občinski zbor proizvajalcev v soboto, 18. februarja.

Zbor proizvajalcev bo kritično ocenil predvsem načrte perspektivnega razvoja gospodarskih organizacij, nekatere njihove kritične pripombe in predloge k osnutku perspektivnega plana občine Ptuj. Hkrati bo zbor proizvajalcev sprejel tudi smernice za razdelitev čistega dohodka gospodarskih organizacij po zaključnih računih za leto 1960 in smernice investicijskih vlaganj v naslednjem obdobju. Več o tem bomo priobčili v naslednji številki našega lista.

Občinski ljudski odbor Ptuj

POROČILO

Občinske volitve komisije Ptuj o izidu nadomestnih volitev odbornikov v zbor proizvajalcev Občinskega ljudskega odbora v Ptuj v proizvajalnih skupinah kmetijstva, ki so bile dne 5. februarja 1961 v volilni enoti številka 32.

Občinska volilna komisija Ptuj daje po 92. členu zakona o volitvah in odločitvi odbornikov ljudskih odborov (Ur. l. RS št. 25-117/57) poročilo o ugotovljenih izidih pri nadomestnih volitvah odbornikov v zbor proizvajalcev Občinskega ljudskega odbora Ptuj v proizvajaljski skupini kmetijstva, v volilni enoti številka 32, ki so bile dne 5. februarja 1961.

V volilni enoti številka 32, v kateri se vodi 1 odbornik, sta bila dva kandidata in to:

1. REISMAN (Alojza) JOŽEF, Zavrč št. 11, ki je dobil 224 glasov;

2. KOKOT (Franca) ANTON, Hrastovec št. 4, ki je dobil 242 glasov.

Neveljavni glasovalci sta bili dve.

Za odbornika je bil izvoljen kandidat:

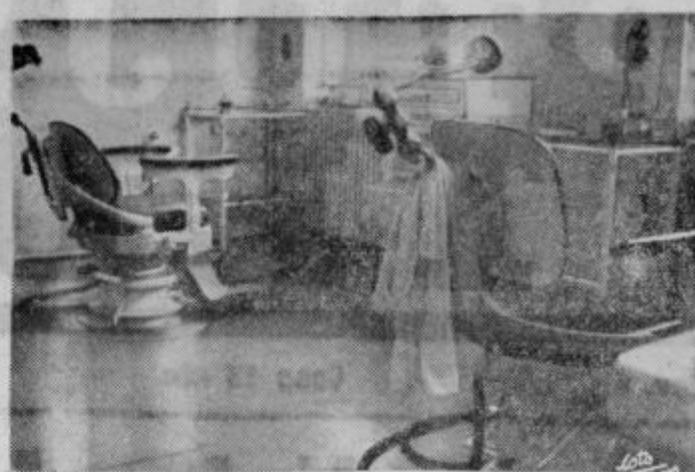
1. KOKOT (Franca) ANTON, Hrastovec številka 4.

Ptuj, dne 6. februarja 1961.
OBČINSKA VOLILNA KOMISIJA
Ptuj

Predsednik
Viktor Knez l. r.

Tajnik
Rudi Novak l. r.

Ormoža in okolice je bil dr. Adam Ban v sredo popoldne položen v prerani grob.



Delo šolske zobne ambulante

Ob sedenji zasedbi se stanje ne more izboljšati

Vse premalo so državljani seznanjeni z obremenitvijo in potre-

bami te ustanove. Ptujška šolska zobna ambulanta posluje za 10.000 šolskih otrok našega področja in 8000 predšolskih otrok.

82 odst. mladine od 6. do 15. leta ima kariozne procese na stalnem zobovju. Poročilo šolske zobne ambulante navaja dobesedno: »Ne pretiravam, če rečem, da je pri nas 30 odst. mladine pri 14 letih kandidatov za masivne. V larskem letu je bilo sistematično pregledano zobovje otrok na desetih najbolj oddaljenih šolah občine — vsaga 2045 otrok. Analiza je pokazala. Povprečno ima vsakega le 4,5 odst. otrok zdravo zobovje.

V šolski zobni ambulanti, k posluje od leta 1951, dela od oktobra 1959 v popoldanskem času en zobozdravnik. Dela več, kot bi se moglo od človeka zahtevati in več, kot dovoljuje zakon o nadurnem delu. Prednost imajo otroci iz boji oddaljenih krajev, kakaj? Bolijo zobki vsakega otroka enako, samo oddaljeni prihajajo tudi iz Leskovca in Gruškovja peš in lačni v ambulanto. V zimskem času, v trdi temi, zvečer se tudi zgodi, da jekajočega otroka odpelje zdravnik domov. O tem smo slučajno izvedeli pri stanovalcih hiše, kjer je ambulanta. Kako pomagati v takšnem stanju? Občinski ljudski odbor študenta štiri stomatologe, ptujski ZD dva zobotehnikarja in enega asistenta. V novourejeni zobni ambulanti v Ptujju je dovolj prostora za štiri ordinacije in vse tri pomožne postaje Juršinci, Gorisnica, Podlehnik bodo imeli kompletno opremljene zobne ambulante. Že jeseni 1962 ne bo več stiske na tem področju. S tem ni rečeno, da moramo do tedaj mirno potrpeti. Preprečevanje zobnih bolezni lahko mnogo naredi. Vemo, da samo 6 odst. otrok čisti zobovje. Poskrbeti je treba, da bi to delali vsi. Nad vse važno je, da se otroka navaja k pravilni negi zobovja. Dajanje fluoridacijevih tablet je izredno učinkovito. Pri obojem lahko pomagata naš prosvetni učiteljski kader. Prav tako je nujno sodelovanje z ginekologi, ki b naj že v posvetovanjih za nosečnice priporočili h krepitvi zobovja bododečega rodu.

ZD Ptuj

Življenjepis zahrbtno umorjenega Lumumbe

Predsednik prve vlade republike Konga Patrice Lumumba se je rodil leta 1926 v kraju Sankuru, v pokrajini Kasai v plemenu Baluba. Osnovno šolo je obiskoval v pokrajini Stanleyville, ki jo je imel za svojo domovino in v kateri je imel tudi največ političnih prištevov. Kasneje končal triletno šolo za poštno uslužbenca in je delal v tem poklicu do leta 1957, ko se je preselil v Leopoldville, kjer je postal direktor nekega trgovskega podjetja.

Politično je začel delovati že takoj po drugi svetovni vojni, ko je postal pristav nacionalnega gibanja za neodvisnost Konga. Patrice Lumumba se je nato čedalje bolj odlikoval med tistimi, ki so se borili proti belgijski kolonialni upravi in zahtevali svobodo za svoje ljudstvo in za svojo deželo.

Oktober 1958 je Patrice Lumumba postal vodja »Nacionalnega gibanja za osvoboditev Konga« in eden izmed najbolj znanih političnih pravkov. Ob koncu tega leta je sodeloval kot zastopnik svoje dežele na panafriški konferenci v Akri, v Gani.

To je bila doba njegove največje aktivnosti v političnem življenju Konga, tedaj belgijske kolonije. Na čelu nacionalnega gibanja je Patrice Lumumba organiziral najširše sloje kongoškega ljudstva za boj proti bel-

gijskim kolonialističnim upraviteljem. Zahteval je umik generalnega guvernerja — Belgijca, in pripadnikov enot »javnega reda«, ki so tlačile kongoško ljudstvo.

Aprila in maja leta 1959 je bil Patrice Lumumba v Bruslju, kjer je kot zastopnik svojega gibanja in kongoškega ljudstva zahteval od belgijske kolonialne uprave svobodo za svoje ljudstvo. Pogajanja niso uspela in Lumumba se je vrnil v Kongo.

Na kongresu »Nacionalnega gibanja za osvoboditev Konga« meseca novembra leta 1959 v Stanleyvillu je Lumumba nepreklicno zahteval od Belgije, naj da svobodo Kongu. Takoj po kongresu so belgijski vojaki aretirali Lumumba in januarja leta 1960 je bil obsojen na šest mesecev zapora zaradi »povzročanja neredov«.

Medtem je nacionalno gibanje, ki mu je načeloval Lumumba, nadalje pritiskalo na Belgijo. Nadalejevalo so se demonstracije in protesti, tako da so bili Belgijci prisiljeni sklicati v Bruslju konferenco za »okroglo mizo«. Patrica Lumumba so naravnost iz zapora prepeljali v Bruselj, kjer je na čelu najbolj uglednih kongoških politikov ponovno zahteval svobodo za svojo domovino.

Na tej konferenci je bil sprejet sklep, da se 30. junija 1960 raz-

glasi popolna neodvisnost Konga.

Poglavitno besedo v Bruslju je imel v imenu kongoškega ljudstva Patrice Lumumba. Vodja stranke Abako, Josef Kasavubu, je v začetku prisostvoval tej konferenci, na kateri je Kongo dobil svobodo, vendar je takoj nato tajno zapustil Bruselj. Pri prvih splošnih volitvah v Kongu julija 1960, v prvih dneh neodvisnosti je Lumumbovo »Nacionalno gibanje za osvoboditev Konga« zmaga med drugimi 69 političnimi strankami s močnimi separatističnimi težnjami. Njegova stranka je dobila 41 izmed vseh 137 mest v prvem kongoškem parlamentu, ki je Patrica Lumumba izvolil za prvega predsednika vlade neodvisne republike Konga.

Malo prej je prišlo do nesporazuma med ministrskim predsednikom Lumumbo in voditeljem stranke Abako, Josefom Kasavubujem, ki je imela v parlamentu samo 12 poslancev. Spor so uredili tako, da je bil Kasavubu izvoljen za predsednika republike.

Neodvisnost Konga je bila slovesno proglašena 30. junija lani, toda samo pet dni pozneje so nastali prvi nemiri kot reakcija na znamenje, da se belgijske čete ne mislijo umakniti iz Konga, temveč se, nasprotno, celo utrjujejo.

Belgija je ukazala svojim eno-

tam, naj zasedejo Leopoldville in nekatera druga mesta, češ, da varujejo premoženje Belgijcev. Obenem s to akcijo proti kongoški republiki je vlada pokrajine Katanga z Moizom Combejem na čelu razglasila 11. julija oцепitev od Konga.

Na zahtevo ministrskega predsednika Lumumbe je Varnostni svet sklenil, naj belgijska vlada umakne svoje čete iz Konga in da se nudi zaprosena vojaška pomoč kongoški vladi. Prve enote OZN iz Tunizije in Gane so prispele v Kongo 15. julija.

Ministrski predsednik Lumumba je pa obvestil 1. avgusta Varnostni svet, da so belgijske čete ostale še nadalje v Kongu in da sile OZN še niso vkrakale v oцепljeno Katango. Intervencionisti so okrepili svojo dejavnost v Kongu, ohrabreni s pasivnim zadržanjem mislje OZN, ki ni bila dosledna in izvajanju sklepov Varnostnega sveta.

Predsednik Kasavubu, ki je od razglasitve neodvisnosti republike naprej skrivnostno molčal, ni sodeloval v prizadevanjih vlade s Patriceom Lumumbo na čelu, da bi Kongo postal res neodvisna dežela.

Kasavubu je 5. septembra po nekaj več kakor dveh mesecih življenja Konga v svobodi izdal razglas, s katerim je odstavljal Patrica Lumumba z mesta ministrskega predsednika in povelil mandat za sestavo nove vlade Josefu Illeju.

V imenu vlade in vsega ljudstva je ministrski predsednik Lumumba odklonil sporočilo predsednika države in obtožil Josefa Kasavubuja veleizdaje. Na seji 6. septembra dan po nezakonitem nastopu Kasavubuja, mu je vlada odvzela predsed-

niška pooblastila in sama prevzela vse posle poglavarja države.

Parlament je 8. septembra z dvotretjinsko večino (60:19 glasov) sprejel resolucijo, ki je razveljavila Kasavubuovo odredbo o razpustu vlade ministrskega predsednika Lumumbe. Istega dne je senat izglasoval zaupnico ministrskemu predsedniku Lumumbi in odobril politiko njegove vlade z 41:3 glasovoma in 6 vzdržanih glasovi.

Toda Kasavubu je organiziral zarotnike, ki so 12. septembra aretirali ministrskega predsednika Lumumba, vendar pa so ga lojalne čete kmalu osvobodile. Se istega dne je parlament z 88 glasovi proti 22 in tremi vzdržanimi ponovno povelil popolna rotiniki so se zatekli k zadnji pooblastili vladi ministrskega predsednika Lumumbe. Zamu sredstvu. Načelnik generalnega štaba polkovnik Mobutu je 14. septembra objavil, da so njegove čete izvedle le državni prevrat. Z vojaško silo je zasedel vsa ministrstva in prostore parlamenta ter objavil ustanovitve »sveta komisarjev«.

To je bil začetek dejanske likvidacije vseh svobodnih v Kongu. Pod pritiskom nahujskanih oddelkov mobutujevcev se je moral ministrski predsednik Lumumba najprej umakniti iz Leopoldville, nato pa je bil po desetih dneh prisiljen zaprositi za varstvo čet OZN v Kongu.

Doba po Mobutujevem prevratu je pomenila zmelo in negotovost. V notranjosti dežele so se razvneli boji. V tem meteužu so se Belgijci v čedalje večjem številu vračali v Kongo in ponovno prevzemali posle in

funkcije, ki so jih opravljali pred proglavitvijo neodvisnosti. Mislija OZN je s svojim ravnanjem hrabrila uzurpatorje, ki so čedalje bolj drzno zahtevali, naj se jim izroči ministrski predsednik Lumumba in se odstrani iz Leopoldville diplomatske misije Gane, Gvineje, ZAR in drugih dežel, ki so podpirale legalno vlado.

Ministrski predsednik Lumumba je 28. novembra nenadoma zapustil Leopoldville, kjer je do tedaj živel dejansko v hišnem zaporu pod stražo enot OZN, in se skušal prebiti v Stanleyville. Mobutujevi ljudje so ga prišli v Port Frankiju in ga z belgijskim letalom pripeljali 1. decembra nazaj v Leopoldville. Med potjo so ga pretepali in trpinčili ter ga z zvezanimi rokami poslali v zapor Thysville, kjer so ga nadalje trpinčili in nečloveško ravнали z njim.

Po svoji aretaciji v Port Frankiju je bil Lumumba dejansko odrezan od zunanjega sveta do 10. januarja 1961, ko se mu je posrečilo dostaviti pismo Radžeshvaju Dajalu, šefu misije OZN v Leopoldville; v pismu se je pritoževal zaradi nečloveškega ravnanja z njim v zaporu.

Z belgijskim letalom so ministrskega predsednika Lumumba prepeljali 17. januarja v Elisabethville in ga izročili Belgijcem ter secesionistu Moizu Combeju.

V zaporu v Yadvillu, kjer je bil kot belgijski suženj že prej do januarja 1960, je Patrice Lumumba živel do vesti, ki so jo razširile oblasti oцепljene Katange o Lumumbovem dozdevnem pobegu.



Kurenti iz Markove v kolu



Skupina iz Cirkove po plesu na trgu



»Panonija« ladja na kolesih

NEKAJ ZAPISKOV Z LETOŠNJEGA KURETOVANJA

Ptuj lahko postane karnevalsko mesto

Letošnje kurentovanje in karneval uspel in poučen uvod v bodoča tradicionalna pustovanja v Ptuju ☆ 14.000 ljudi je videlo zanimiv in zabaven etnografski ter karnevalski del prireditve ☆ Globoke korenine pustovanja v vseh predelih občine ☆ Za najboljše skupine lepa perspektiva, Ptuj pa zagotovljen naziv karnevalskega mesta Slovenije

K vsem pozitivnim ocenam, ki si jih je Ptuj pridobil po osvoboditvi v gospodarskih razstavah in z raznimi kulturnimi prireditvami, zlasti pa s splošnim gospodarskim napredkom in še posebej z zgodovinsko bogatim muzejem, je treba prišteti še eno, najnovejšo. V nedeljo, 12. februarja 1961, jo je izreklo nad 10.000 ljudi, udeležencev letošnjega širše organiziranega kurentovanja in karnevala. To je nova dragocena, ki jo bo Ptuj obdržal za prihodnjo vrsto let. Vedno nove pobude ga bodo silile k prikazovanju bogatih ljudskih pustnih običajev in navad na svojem območju in na območju Slovenije. Z njim bo pridobil vedno nove goste in obiskovalce. Ob takih in podobnih prilikah bodo spoznali vse posebnosti kraja in se vedno radi vračali vanj kot redni gostje ali kot prijetna družba novih gostov.

parku ob Dravi izpod novega mosta na Hrvatski trg, od tam po Muršičevi ulici v Prešernovo ulico, čez Slovenski trg na Trg mladinskih brigad, po Laskovi ulici v Masarykovo ulico

prikazala ljudem tragično dogajanje v Kongu, čigar žrtev je postal predsednik Lumumba s sodelavci. Tov. Cobi in Milčević sta pripravila maske za 5-člansko skupino, Lumumba, vkljenjen, krvaveč iz čela; za verigo drži Combe; okrog nju belgijska kraljica, Hammar-skjöld in predstavnik kolonialistov. Ta skupina je bila deležna izredne pozornosti. Gostovala je v soboto zvečer v Celju in je dosegla tam t. mesto. Kdorkoli je imel s seboj foto, je posnel to skupino. Avstrijski so jo posebno vneto »knipsali«. Kdor je videl samo drugi del, mu je žal, da je prvi. Podeželje se je izka-

Iz naših mest, trgov in vasi

in skozi Ciril-Metodov drevo-red na Srbski trg, potem dalje čez Titov trg na Trg mladinskih delovnih brigad in nazadnje čez Trg republike nazaj v Mladiko. Organi LM in gasilci ponekod niso zmogli priiti, skaj množice proti sredini ceste oziroma ulice, kjer je šel sprevod. Na Trgu mladinskih delovnih brigad je ostal za skupine pretesen prostor. Tako nabitih ulic in trgov Ptuj nima mnogokrat.

Za mimobežne oblake in dež se nikdo ni dosti menil. Za kratek čas se je vreme malo skisalo, nato pa zopet uredilo. Večina ljudi je tudi ob nekajminutnem dežju vztrajala na svojih mestih, nekaj pa se jih je umaknilo v gostišča in v druge odprte lokale, v veže in pod balkone.

Laskave izjave pa tudi kritika

Ljudje so v spalirju med čakanjem in gledanjem hvalili, občudovali, se smejali, nekateri pa tudi jezili zaradi prerivanja ali siljenja večjih pred otroke itd. Ptujčani so radi poslušali, ko so se gostje pohvalili o izražali o prireditvi. Ptuj je sposoben pokazati še več, še boljše in lahko zadovolji še tako razvajenega gosta, ko se dobro pripravi na goste pa tudi drugače.

Skoda, da je manjkalo značih in malih ter velikih spominskih kurentov, slik o kurentih itd. Mnogi gostje niso imeli prilike zapraviti, kar so namenili Ptujju ob tej priliki. Ptujčani, še se niste tako trgovsko znašli kot bi se morali za tako množico, je dejal nekdo. Začetni kapital, začetne težave, dobra volja podjetij in občine, »Panonija« in »Izbira« sta imeli odprtih nekaj trgovin. Podjetje »Slovenske gorice« je imelo nekaj stojnic za točenje vina. Tokrat so dali za ljudi izredno dobra vina. Nikdo se ni pritožil nad vinom. Skoda, da ni bilo kuhano. Hitro bi ga zmanjkalo. Stiska bi bila povsod večja, če ne bi mnogi prezrli, da je dopoldne kurentovanje, popoldne pa karneval. Z vozili so prispeli mnogi šele popoldne. Letos niso videli vsega, zato pa bodo prišli zopet prihodnje leto.

Koristne pobude še za prihodnje leto

Dopoldnevni etnografski del je mnogo dal, zbudil pa tudi nekaj predlogov za prihodnje

se bodo ljudje lahko porazdelili in vsi vse videli. Mnogi želijo, da bi nekatere etnografske skupine nastopile tudi popoldne, da bi vse skupaj videli tudi tisti, ki ne morejo priti v Ptuj že dopoldne. Letošnjim zamudnikom je bilo zelo žal, da niso vsega videli. Iz leta v leto bo v Ptujju več skupin, zlasti če bo dober odziv skupin iz vseh predelov Slovenije. To bo seveda za pripravljalni odbor velika skrb, vendar gre ob uspehu marsikaj težkega iz časa priprav v pozabo.

Zanimiv tudi karnevalski del

Popoldnevni karnevalski del je bil po svoje zelo zanimiv. V njem so se mimo gledalcev zvrstile prav lepe skupine od maskiranih otrok do odraslih, od ciganov iz Dornave do zvezdoslovcev. Trgovsko podjetje »Panonija« Ptuj je poskrbelo za veliko ladjo s pripukom posadke kot je Ptuj še ni videl niti ob največjih poplavih. Zvezdoslovci so se izkazali kot dobro pripravljeni na pričakujoči sončni mrk 15. februarja t. l. (3. nagrada). Raketa s človekom je že dobila svojo dokončno obliko. Godbeniki so bili tokrat indijanci. Ptuj nima samo dobrega vina. Ima tudi lepa dekleta in postavne dečke (4. nagrada), kakor jih je prikazala posebna skupina prijetnih postav in obrazov z Brega. Cigani iz Dornave so se množično pojavili. Cele ciganske družine so bile zelo posrečene. Ni čudno, da so dosegli 1. nagrado. Trgovsko podjetje »Merkur« je letos podprlo delo skupine, ki je

zalo z etnografskimi skupinami, mesto pa s sodobnimi, oba pa našo preteklost in sedanjost.

Fanfare z magistrata

Prav vsem se je dopadlo, da je začel dopoldnevni pohod po znaku s fanfarami z magistratnega stolpa. Nekaj doslej neobičajnega za Ptuj. Pred južno stranjo gradu so že več dni pred nedeljo zlasti ponoči mnogi opazovali 9 m visokega razsvetljenega kurenta, ki se je daleč videl in pridno vabil. Marsikdo je pristavil, da bi napis »Kurent« pojasnil, kdor si postave od daleč ni mogel raztolmačiti.

Na »prleškem gostiivanju«

Večerni predstavi »Prleškega gostiivanja« v Titovem domu sta spomnili marsikoga na udeležbo na gostiji ter na različne običaje ob gostijah v različnih krajih. Kjer imajo na gostiji izkušenega stesnina, godbenike in druge za šale in burke spretnosti, je izredno prijetno. Več dni trajajočih gostij je tudi na podeželju vedno manj, kjer pa so, so se po starih običajih, kakor so bili v glavnem prikazani s »Prleškim gostiivanjem«. Franc Vičar iz Maribora si je prizadeval spraviti na oder najzavnejše običaje s prleške gostije. Pri tem so se potrudili igralci iz Male Nedelje. Gotovo so bili večkrat na gostiivanju kot pa na katerem odru pred številnimi gledalci. Drugo leto bomo videli še druge običaje ob gostijah.



»Breški lepote« se predstavljajo

Letos izredno dosti maskiranih

Nedeljski dopoldnevi in popoldnevni sprevodi sta bila le del vsega pustnega razpoloženja in podob letošnjih pustnih dni, ki sta jih videla podeželje in mesto. Se nikdar ni bilo toliko različnih mask kot letos. Niso se pokazale po dnevu na ulici, ampak zvečer po vseh lokalih. Letošnje kurentovanje s karnevalom je v Ptujju neverjetno razširilo smisel ljudstva za maskiranje in pametno veseljaštvo. Koliko je bilo maskiranih samo otrok in kako domiselno so nekatere matere pripravile otrokom pustno veselje. Ta naraščaj bo čuval Ptujju karnevalsko tradicijo, ki jo bodo uvedle sedanje generacije.

Obstojećih običajev ni težko prikazovati

V splošnem velja za letošnje kurentovanje in karneval oce-

na, da je pri ljudstvu toliko smisla za pustne običaje in navade, za pustno razigranost in šegavost, da ne bo odpora za tradicionalno kurentovanje in karneval prihodnja leta težko pridobiti za nastop najzanimivejše skupine iz Slovenije ter privabiti v Ptuj tudi 20.000 do 30.000 ljudi, zlasti ko bo imel za priprave še več izkušenj, pobud ter tudi sredstev kot jih je imel sedaj prvič, ko se je lotil dela. Vsako leto se bodo gostje poleg dobrega vtisa o vsem, kar so videli na ulicah v Ptujju, prav radi spominjali tudi vsega ostalega, kar bodo lahko v takih dneh prijetnega doživeli.

Za letos zaslužijo vsi kolektivi iz Ptujja, ki so podprli priprave, pripravljalni odbor in vse nastopajoče skupine ter gledalci priznanje za pomoč, da je uspel uvod v tradicionalno kurentovanje v Ptujju.

VJ.



»Cigani« iz Dornave čakajo na sprevod

Tudi v Ptujju smo gledali sončni mrk

V sredo, 15. februarja 1961 se je okrog 8. ure povsod na sončnih straneh pri oknih ali pa na ulicah in trgih v Ptujju pa tudi na podeželju zbirali opazovalci sončnega mrka. Nekateri so imeli pripravljena sončna očala, očala za varjenje, zadimljena stekla ali pa kose osvetljenega filma. To posebnost nasega veka je hotel videti vsakdo, ki je količkaj vedel o sončnem mrku.

Precej se nas je zbralo na oglu zraven trafike pri »Kovini« v Lackovi ulici. Moški in ženske, ljudje s podeželja in iz mesta, otroci in odrasli. Pogovarjali smo se o mrku, o redkosti tega pojava in o spremembah v temperaturi. Za opazovanje smo imeli na razpolago nekaj stekel in kosov filma. Nekaj teh pripomočkov smo razdelili tistim, ki so bili brez vsega.

Kmalu po 8. uri se je videlo manjše zasenčenje sonca na

desni strani, potem je bilo to zasenčenje vedno večje in svetlobe vedno manj. Nekateri moidoči, ki niso vedeli dosti o mrku, so nas začudeno gledali. Povabili smo jih, naj si ogledajo. Dali smo jim svoje pripomočke. »Jojo, pa res!« je skorej vsakdo potrdil, ko je zagledal okrnjeno sonce. Zenske iz sosednjih pisarn so bile sprva lahko obledene. Ko je postalo bolj hladno, so se vse vrnile s plašči. Vsakdo je za se ugotavljal in vsi skupaj smo ugotavljali, da je z manjšanjem svetleč sončne površine postajalo vedno temnejše in hladnejše. Pomislite, kako strašno bi bilo živeti v takem polmraku in v takem mrazu, je marsikdo pristavil. Ni čudno, če so ljudje nekdanj mislili, da bo konec sveta, ko je sredi dneva postajalo pri vedrem nebu vse temnejše in hladnejše.

Nazadnje je ostala leva stran sonca svetla, potem je še ta potemnela in je bilo svetlo le zgornj, potem pa vedno bolj tudi desna stran in postajalo je vedno svetleje. Sonce je dobivalo vedno več svetle površine, postajalo je vedno svetleje in topleje, manj neprijetno in popoldne je bil vsakdo prav vesel, ko je občutil toploto z jasne neba svetlečega sonca.

VJ.

HVALETINCI

Vas Hvaletinci ima zelo slabe prometne zveze. Nekaj živahnosti je svojčasno prinesla vanjo graditev ceste, ki bi naj povezala Ptuj z Mursko Soboto preko Ljutomerja in skozi vasi Hvaletinci in Trbegovci. Napravljenih je bilo 6 km ceste, nato pa se je začela vojna.

Po vojni so bili na dnevnem redu važni problemi, zato prebivalstvo ni postavljalo te ceste v ospredje. Vendar s tem ni rečeno, da ljudstvo te ceste več ne potrebuje. Na vsakem sestanku ali zboru postavljajo ljudje vprašanja zaradi te ceste, ki je resnično potrebna. Razen tega, kako naj si zamišljamo graditev naprednega in sodobnega kmetijstva brez vsaj dobrih cest?

Zato cesto ne bi bila potrebna velika finančna sredstva, le dobra organizacija bi bila potrebna, ki bi sicer pripravljene ljudi na sodelovanje pri gradnji te ceste pritegnila k delu.

Vsekakor bi bilo potrebno pritegniti tudi občino Videm k sodelovanju, da bi bila cesta čimprej zgrajena.

Ivan Čuček

Velika letalska nesreča pri Bruslju

Bruselj, 16. febr. (AP). Včeraj popoldne je v bližini belgijskega glavnega mesta Bruslja strmoglavila letalo Boeing 707, last belgijske letalske družbe »Sabena«. Letalo se je zrušilo neposredno pred pristankom na bruseljskem letališču in eksplodiralo. Pri tem je izgubilo življenje 61 potnikov in 11 članov posadke ter nekaj kmet, ki ga je letalo ubilo pri padcu. Zastopnik družbe v New Yorku je izjavil, da so bili potniki večinoma ameriški državljani. Med mrtvimi je tudi 17 članov ameriške ekipe, ki bi morali sodelovati na svetovnem prvenstvu v drsanju v Pragi.

Sprevod po dolgi poti, da bi ga vsi videli

Sam sprevod se je lahko brezhibno razvijal. Iz Mladike po



Delavska univerza Ptuj

21. FEBRUARJA 1961:

LMS Ptujška gora: Osvobodilna gibanja v Afriki, Šešerko Alojz, ob 19.30, v šoli.

Gorišnica in Muretinci, IC: Razvoj NOB na Stajerskem, Dvorščak Jože, ob 18.30, v šoli Gorišnica.

Ptuj SS II: Skupen sestanek s predavatelji in poslušalci, ob 19. uri, magistrat.

Kidričevo SS: Od splošnega do rojstva, dr. Neudauer Ljuba, ob 19. uri, v šoli.

22. FEBRUARJA 1961:

Majšperk IC: Razvoj NOB na Stajerskem, Dvorščak Jože (predavanje s filmom in diafili), ob 18. uri, v domu Svobode.

Ptuj, SS I: Prehrana in družinsko gospodarstvo, Kodrič Zofka, ob 19. uri, v Mladici.

23. FEBRUARJA 1961:

Majšperk, SS I: Socialna in pravna zaštita družine, Alšć Frenjo, ob 18. uri, v domu Svobode.

Stoerke IC: Promet in ml, Viktor Krajnc (predavanje s filmom in diafili), ob 18.30, v šoli.

24. FEBRUARJA 1961:

Markovo IC: Osvobodilna gibanja v Afriki, prof. Maucet Matija (predavanje s filmom in diafili), ob 18.30, v šoli.

Spuhlja SS: Prehrana in družinsko gospodarstvo, Kodrič Zofka, ob 19. uri, v gasilskem domu.

26. FEBRUARJA 1961:

Desternik IC: Razvoj NOB na Stajerskem, Dvorščak Jože (preda-

vanje s filmom in diafili), ob 8. uri.

Vitomerici IC: Promet in ml, Krajnc Viktor (predavanje s filmom in diafili), ob 14. uri, v šoli.

Vdem IC: Razvoj kmetijstva po svetu in pri nas, ing. Zarec Egon (z diafili), ob 7.15.

Leskovec IC: Osvobodilna gibanja v Afriki, prof. Maucet Matija (s filmom in diafili), ob 8. uri.

Cirkovce IC: Ženske bolezni, dr. Branko Kristan, ob 7. uri.

Sindikalna politična šola Ptuj

V petek, 17. febr. 1961, ob 16. uri v Delavskem klubu Ptuj, sestanek slušateljev Sindikalne politične šole Ptuj. Na sestanku bo upravniki šole Drago Zupančič, poročal o delu šole in o načrtu za nadaljnje delo.

V torek, 21. febr. 1961, ob 16. uri, tema: »Funkcije in odgovornost organov delavskega samoupravljanja«. Predava Viktor Makovec.

V petek, 24. febr. 1961, ob 16. uri, tema: »Sedanjí problemi in naloge delavskih svetov«. Predava tovariš Viktor Makovec.

Sindikalna politična šola Majšperk

V sredo, 22. febr. 1961, ob 14. uri, tema: »Komuna in podjet-

je«. Predava Alojz Jere.

V četrtek, 23. febr. 1961, ob 14.30, tema: »Okvirne smernice petletnega perspektivnega plana občine za obdobje 1961-1965 in bodoče naloge delavskih svetov«. Predava Tone Purg. Predavanja in razprave se bodo zvrševale v okviru Sindikalne politične šole Majšperk udeležili tudi člani delovnih kolektivov s področja Majšperka.

Seminar predsednikov DS in UO

V petek, 17. febr. 1961, ob 7.30, v veliki dvorani Občinskega komiteja ZKS zbirališče udeležencev seminarja in odhoda z avtobusom na enodnevno študijsko ekskurzijo v Tovarno avtomobilov Maribor. S študijsko ekskurzijo se zaključuje desetdnevni seminar predsednikov delavskih svetov in upravnih odborov s področja občine Ptuj.

Večerna politična šola Ptuj

Torek, 21. febr. 1961, ob 18. uri, tema A 7: Delavsko samoupravljanje in družbeno upravljanje, I. del. Predava Jože Stropnik.

Petek, 24. febr. 1961, ob 18. uri, tema A 7: Delavsko samoupravljanje in družbeno upravljanje, II. del. Predava Jože Stropnik.

Mladinska politična šola Kidričevo

Ponedeljek, 20. febr. 1961, ob 18.30, tema A 7: Delavsko samoupravljanje in družbeno upravljanje, I. del. Predava Jože Stropnik.

Četrtek, 23. febr. 1961, ob 18.30, tema A 7: Delavsko samoupravljanje in družbeno upravljanje, II. del. Predava Jože Stropnik.



NAŠ KULTURNI PRAZNIK - 8. FEBRUAR

Učenci 4. a razreda osnovne šole Alojz Lackov smo kot vsako leto tudi letos proslavljali obletnico smrti našega največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna. Rodil se je 5. XII. 1800 v Vrbi, umrl pa je 8. II. 1849 v Kranju, kjer je tudi pokopan. Za proslavo smo se dobro pripravili. Imeli smo majhen program. Učiteljica, tov. Marčeta nam je pripovedovala o njegovem življenju in delu. Prebrala nam je tudi nekaj najlepših njegovih pesmi. Dve učenci pa sta recitali pesem »O Vrbas, temu je sledila zanimiva literarna ura, ki smo jo učenci sami pripravili. Nekaj učencev je pripovedovalo partizanske zgodbe. Harmonikaš pa nam je igral slovenske narodne. S proslavo smo povezali tudi spo-

Mladinska politična šola Ptuj

Ponedeljek, 20. febr. 1961, ob 18. uri, tema F4: Socialistična morala, II. del. Predava Meta Feldin.

Četrtek, 23. febr. 1961, ob 16. uri, tema A 5: Socialistična politika na vasi, I. del. Predava Branko Gorjup.

NOVI DAROVALCI KRVI

Dne 6. februarja 1961 so darovali kri darovalci krvi iz Leskoveca. Vsem darovalcem in organizatorju iskrena hvala!

Kri so darovali: Mihelač Marija, Voglar Katarina, Cajger Marija, Oršić Stefan, Zavec Franc, Kozelj Rozalija, Oršić Neža, Merc Marija, Kmetec Elizabeta, Mškar Antonija, Makar Gera, Čiglar Tezija, Kozelj Franc, Drevčevšek Marija in Kozelj Marija.

Dne 9. februarja 1961 so darovali kri na naši postaji darovalci krvi od Lovrenca na Dravskem polju. Najlepša hvala njim in organizatorju ter večkratnemu darovalcu krvi tov. Pučko!

Darovalci krvi so bili: Zafonič Stanko, Kostanjevec Marija, Serdinšek Antonija, Frank Amalija, Krajnc Katja, Marčič Neža, Brenčelj Rudolf, Skledar Jože, Turk Anton, Muršec Sežko, Ivančič Ivanka, Jurčič Francka, Zajc Terezija, Zajc Katca, Leskovec Marija, Brumec Jera, Murko Justina, Doček Marija, Drevčevšek Matevž, Strmšek Alojz, Mržar Katca, Pišek Lovro, Jaza Nežka in Pučko Janez.

Posamezni darovalci krvi v tem tednu so bili: Horvat Gusti, Kidričevci: Stoper Jože, Kramberger Marija, Kolar Ivan, Benkovič Marija, Solina Marija, Zgajc Franc, Ribič Silva, Sprah Ljuba in Nadižar Fani iz Ptuja; Koletnik Gera, Leskovec: Krajnc Franc, Kuhar Jakob, Pešar Anton, Horvat Ljilka in Horvat Otilia.

Splošna bolnišnica Ptuj, Postaja za transfuzijo krvi Rdeči križ Ptuj

Sindikalni koledar

V torek dopoldne, 14. februarja 1961 je obiskal politični aktiv Občinskega sindikalnega sveta Ptuj, član predsedstva Republiškega sveta ZSJ za Slovenijo, Roman Albreht.

Ob tej priliki je imel v veliki dvorani Občinskega komiteja ZKS, predavanje »O nekaterih problemih delavskega in družbenega samoupravljanja in spremembah v gospodarskem sistemu«. Predavanja so se udeležili člani Občinskega sindikalnega sveta, predsedniki sindikalnih podružnic, delavskih svetov in upravnih odborov, predstavniki Občinskega ljudskega odbora in nekateri direktorji. Predavanje je bilo izredno zanimivo in so udeleženci izrazili željo, da bi tovariš Roman še večkrat obiskal politični aktiv in predaval.

V soboto, 18. februarja 1961, ob 18. uri bo ustanovni občni zbor sindikalne podružnice Mestne lekarne Ptuj. Občnega zbora se bo udeležil član predsedstva Občinskega sindikalnega sveta, Tone Potočnik.

V nedeljo, 19. februarja 1961, ob 7.30 uri bo redni letni občni zbor sindikalne podružnice Okrajne pošte Ptuj. Občnega zbora se bo udeležil podpredsednik ObSS, Jože Skrlavnik.

Samopostrežni mlin

V Galičniku, slikoviti planinski vasi v Makedoniji, imajo mlin, ki mu pravijo samopostrežni mlin. Ključ tega mlina hranijo v zadružni gostilni. Če si kdo zaželi zmelati žito, enostavno vzame ključ, odpre mlin in požene kolesa, ki mu zmeljejo zaželeno količino. Po končanem mletju vsak zapre mlin in odnese ključ v gostilno. Za mletje ne plačujejo nič, če pa pride do okvare v mlinu, ga vsi vaščani popravljajo s prostovoljnim delom. Mlin melje že dolgo časa v zadovoljstvo vseh kmetovalcev.

V soboto, 18. februarja 1961 ob 7. uri zjutraj bo ustanovni občni zbor sindikalne podružnice Reševalne postaje Ptuj, ki se

KARNEVAL

Tudi letos kot vsako leto za pust naj pride pogledat, žai mu ne bo nastopile šeme krivih bodo ust.

Ker se podrobno ne da opisati vsakega, vam opišem le Kurenta, glavnega junaka.

Zunanost njegova življi je vsake, nekaj je perja, nekaj pa diake. Človeku ni treba se bati ga nič, ker ni medved nič ni ptič.

Ima rogove na glavi, da bi bil za ušesi mu raste puranja perut. Mu usta krasijo s fižo'a zobje, ob pasu pa kravji zvonce vise.

Rdeč in doig jezik iz ust mu moči, gorjačo pa jezeva koža kras.

Le nekaj enako je kot pri ljudeh: tale prikazen hodi po dveh.

Potem pa kamelo, ruso, medveda vsako s lahko brezplačno ogleda. Za približek pa se prikaša gostija in se razna druge norija. Kdor želi videti maskarado bi to.

PUSTNA

I. Glejte kakšen velik zajček skozi vas beži,

za njim pa medved stari mlahavo drobi.

II. Joj in kakšna lepa račka teče proti nam

in tam kavboj džimi mlado ženo ribico:

ta po cesti hodi, kot bila bi v vodi.

III. Stara Jagababa jezdi novo metlo

dedeč s cucljem v ustih

in zelena žaba suhe krhije je.

ZERAK ZVEZDANA, 6. razr., Žetale

Trgovca Blaginja je prihajal s svojim avtomobilom v Severno vas vedno vester in vesel. Z dotikom čepice je pozdravljali vsakogar, ki ga je srečal. Kadar je nanesla priložnost, da je srečal Liziko Čopovo, prihajajočo iz ozke uličice, jo je vselej prijazno povabil, naj prisede. Toda Lizika ni bila posebno rada v njegovi družbi. Če je le mogla je odkimala z glavo s pripombo, da čaka na potovca Revna.

Tako nerada srečam tega trgovca, je pozneje govorila svoji materi. »Venomer pripoveduje, koliko zasluži in kako gladko mu gre posel od rok. Žaj nimam rada takšnih ljudi! Mnogo bolj me mičejo pripovedovanja Revna, ki tako rad govori o svojih nesrečah in nezdodah.«

Blaginja in Reven sta si torej bila popolnoma nasprotna značaja. Prvi je bil vedno dobre volje, kakor da je vstal iz spočitega naročja matere zemlje in je svojo veselost razmetaval na vse strani. Reven pa se je držal v dve gube, priganjal je svoje čujuse, ki je bilo tako skrušeno, kakor njegov priganjal in menda tudi prav tako staro kakor vozilo, ki ga je vlekel za seboj.

Lizika je dobro poznala ropot Revnovega voza že od daleč. Slišala bi ga tudi še kilometre oddaljenega od Severne vasi, zakaj to je bil voz, ki ga je bil njen oče, Jože Čop, prodal trgovcu Revnu. Ko je odhajal z njim, je Čop pripomnil: »To je vozilo kakor nalašč za Revna: staro in razmajano, samo to mu se manjka, da bi godrnjalo. No, v glavnem ustreza svojemu gospodarju.«

Potovec Reven je bil Liziki Čopnjegove zoodbe, ki jih ni nikoli

F. P. Powys Dva trgovca

zmanjkalo. Še ko je nizala marjetice v sopke, je mislila nanje in se jih obnavljala v spominu.

Prebivalci Severne vasi so Revna prav dobro poznali kot godrnjavca, čigar življenje je bilo polno tegob in bridkosti. Zato so ga vselej radi videli in sprejeli. Prihajal je nakupovat jajca in maslo, perutnino in zelenjavo. Navadno se je priključil v popoldanskih urah, naj je sonce dopoldne še tako pripekalo in se je vreme v popoldanskem času pripravljalo k dežju in nevihti.

Reven je bil visok, suhljat in rumen v obraz — deloma zaradi bolezni, deloma pa zaradi izčrpanosti in skrbi. Z njegovih licnih je mahedrala vela koža proti počešeni spodnji ustnici. Imel je sive brke in pristrizeno bradico.

Lizika se je spominjala potovca Revna že iz zra ranih dni svoje mladosti, že odtlej, ko je bila tako majhna, da je ležala v postelji iz zabojčka za mlo. Že takrat je Reven prihajal v njihovo vas in Lizika je imela živo pred očmi, kako drži mož, sedeč na kozlu, desno nogo, obuto v škorenj, nekoliko više od leve, ki se je dotikala lesenega poda na vozu. Reven je bil namreč tako visoke postave, da se je zdelo človeku, ki ga je motril s ceste ali s praga domače hiše, da bo zdaj zdaj s svojim trdim klobumisliti, da bi lahko Reven dobil tekmeča v pripovedovanju. Tu je

bil spreten kakor nihče. In vsako zgodbo iz svojega življenja je z široko nasmevan, ni bil daleč takšnega zanimanja. Očitno je kazal, da se mu dobro godi, saj ni tožil ne godrnjal; svoje življenje je prenašal z vedrostjo in radostjo in to ni bilo za nikogar preveč zanimivo in privlačno.

Gospa Čufarjeva, ki je bila do Blaginje vselej popolnoma brezčutna, je vedno, kadar je priključil Reven, stekla na prag in mu pomahala z roko v pozdrav.

Nekoga dne, ko je izpod oblaka neba zopet deževalo, česar je bil Reven ob prihodu v Severno vas že vajen, je Lizika Čopova med prvimi učenci pridrla iz šole. Opazila je bila že prej, kako se potovec s svojim kljušetom bliža po cesti. Hitro je potožila materi, da se ji danes želi Reven še bolj pobit kot običajno in da se bo prav gotovo ustavil pred njihovo hišo. »Prihajaj, prihajaj!« je vzkliknila zopeti zelo pri duši. Všeč so ji bile komu udaril v oblake nad seboj.

Nikakor pa si ni bilo mogoče vzeti od veselja, da bo mogla zopet govoriti z njim.

Gospa Čufarjeva je bila medtem razstavila na klopi pred hišo nekaj glav cvetače, da bi s tem zadržala Revna vsaj pol minute tja da bi od njega zvedela, kako je z njegovim sinom, ki se je bil, po njegovem pripovedovanju, skoro zadušil v pralnici

ključil z bridko pripombo, da imata v Ameriki, ki je na žalost popolnoma nanj pozabil.

To je bil tudi eden izmed poglavitnih vzrokov, da so prebivalci Severne vasi sprejemali Revna z razumevanjem in, lahko bi dejali, tudi z nekakšnim sočutjem. Trgovca Blaginja, ki se je vozil skozi kakšno zanimivo zgodbo.

Reven se je sklonil nad cvetačo in se je pri tem, zaradi svoje kratkovidnosti, skoraj z nosom dotaknil klopi, da bi se natančneje ogledal zelenjavo gospe Čufarjeve.

»Veste, gospe,« je pripomnil, »tista zelenjava, ki sem jo zadnjič kupil od vas, mi ni prinesla sreče. Moral sem jo vreči v jasil.«

»Kako to? Kaj ste se zmotili?« se je začudila gospe.

»Nič zmoti ni bilo po sredi,« je pojasnjeval Reven. »Imel sem smolo. Pri vozu se mi je strlo kolo in običaj sem sredi ceste, blago pa se mi je prevrnilo v blato. Imel sem zares veliko izgubo! Škoda, ki mi jo je prinesla ta nesreča, je zame tako občutna, da vam danes ne morem plačati več kot štiri novce za cvetačo.«

»Pa naj bo po štiri novce,« je dejala Čufarjeva. »Kako pa je z zločimeno roko vašega sinka?«

Potovec se je nagnil h gospe Čufarjevi, kakor da pripoveduje glušku, in je povzel:

»Veste, to vam je nesrečnik! Skoro se nam je zadušil v pralnici in komaj se je za silo popravil od te nezdode, že se je uredil z brivljivo svojega deda. Da, ne-

tami. Ko je naložil cvetačo, je z globokim vzdihom prijel konja za uzo, obrnil voz ter zapeljal naravnost pred hišo gospe Čopove, kjer ga je pričakovala Lizika.

Tu je po navadi zaključil kupčijo, preden je začel pripovedovati o nezdodah svojega življenja in potem, ko je porinil na voz košaro z jajci, ki mu je bila priprava Čopova, je vzel iz žepa dva srebrna novca, ju ponudil Čopovi in pripomnil:

»Cene padajo. Nihče v mestu ne spruže več po jajcih,« je rekel. »Ljudje se zanimajo samo za gobe...«

»Eh, ko so bile gobe,« je dejala gospe Čopova z nasmeškom, »in jih je Lizika nabrala polno košaro. Potovec je nekeč časa opazoval ne da bi trenil z očmi, oprt z eno roko na voz. Konj je začel multi travo.

»Lizika, povej mi, koliko vrst bolezni poznaš,« je naposled vprašal po dolgem pomisleku.

»Po imenu jih poznam že precej,« je rekla Lizika. »Toda prosim vas, povejte mi, kaj je z vašim otrokom, mislim starejšim, ne tistim, o katerem ste se menili z gospo Čufarjevo.«

»Draga Lizika, zapomni se moram, da imam devet otrok in zdaj so vsi...«

»Kaj se je zopet zgodilo?« je osupnila Lizika. »Prosim, hitro mi povejte, mama čaka name in deževati bo začelo še ta trenutek.«

»Vsi ležijo bolni... Prejšnji teden pa sem imel še to nesrečo, da se mi je polomil voz ter da je vse blago, ki sem ga bil nakupil za trg, končalo v blatu. Tedaj so mi zboleli tudi vsi otroci in zdravnik pravi...«

»Kaj pravi zdravnik?« je poiz-

... pravi, da jih bo polovica pomrla, preden bo minil teden dni...«

»In vaš stric iz Amerike?« je pristavila Lizika, medtem ko se je potovec pripravljala, da bo sedevala deklica.

del na voz.

»Umri je,« je odrezavo odvrnil Reven.

Naslednji petek naj bi se Reven kot po navadi zopet pojavil v Severni vasi. Lizika je pridrla iz šole domov vsa zasopla, da ne bi zgubila priložnosti poizvedovanja, kaj in kako je s potovčevimi nesrečami. Toda potovca ni hotelo biti. Tudi gospe Čufarjeva ga je zamaš čakala. Namesto njega se je pojavil trgovca Blaginja z avtomobilom. Nič ni bil videti vesel in nasmejan, kakor je bila njegova navada. Lizika vas, pa ste ji dejali, da ljudje zavračajo gobe in spružejo samo po jajcih...«

»Časi se pač spreminjajo,« je dejal Reven, stopil korak vstran od konja ter se ustavil pred Liziko.

»No, kaj je novega pri vas?« ga je vprašala Lizika, ki se je postavila pred Revna v takšni pozi, kakor da bi bila ona edina na svetu, ki lahko razume njegovo gorje.

ziko je srečal iz šole grede, toda ustavil je ni, niti je ni povabil k sebi na voz, da bi jo popeljal do hiše.

»Reven ne bo več prihajal v vas poljufat ljudi,« je dejal Blaginja, obrnjen h gospe Čufarjevi. Po premolu je pripomnil:

»V mestu je odprla veliko trgovino, mene pa je pognal na dražbo na boben.«

Prevedel Č.Š.

Za vsakogar nekaj zanimivega

Popustljivost, ki se maščuje

Nacistični zločinec Adolf Eichmann čaka na sodbo in se je že prvič posvetoval s svojim odvetnikom. Obtožnica ga dolži 15 zločinov; za vsakega od njih je po zakonu predvidena smrtna kazen. V okolici Nürnberga so aretirali nemškega policijskega kapetana Helmuta Suarja, ki je sodeloval pri množičnem pokolu 1200 Židov. Bivši namestnik SS-komisarja v poljskem mestu Wiłni, Franz Müller, ki je odgovoren za umor 80.000 Židov, živi kot bogat veleposelnik v Avstriji in je celo predsednik Kmetijske zbornice v mestu Lizen na Štajerskem. Pred kratkim so aretirali vojne zločince Franza Nowaka, Hermana Hoefla in Leopolda Schumma. Na svobodi pa je še veliko zločincev, do katerih še danes — 16 let po zmagi nad nacizmom, ni segla roka pravice.

Posledica tako malomarnega in neresnega odnosa do zatiranja nacizma je, da ta vse bolj in bolj oživlja in se sedaj pojavlja kot neonacizem. Na univerzi v Innsbrucku so pretepli židovskega študenta, drugega so napadli, ko je vstopil v neko kavarno. Ta in še drugi podobni dogodki so izzvali silno ogorčenje po vsej Avstriji, toda niti policija, niti drugi odgovorni forumi niso v teh primerih ukrenili ničesar. Zato se vse bolj postavlja vprašanje, če ni prav pasivno zadržanje pristojnih

oblasti najbolj krivo, da se neonacizem v Avstriji iz dneva v dan bolj širi. Medtem ko avstrijski predstavnik v komisiji za človečanske pravice OZN ugotavlja, »da so oblasti strogo nastopile proti lanskemu letnim mačem kljukastih križev«, se danes dogaja, da z nacistično miselnostjo zastrupljeni pobalini sredi Innsbrucka grobo žalijo in pretepejo židovske študente. Da je neonacizem že organiziran in da ga je zato toliko manj podcenjevati, nam lahko potrjuje tudi dogodek zadnjih dni, ko so dunajski cariniki v velikem paketu iz Nemčije odkrili neonacistično propagandno literaturo, ki je bila namenjena »narodno zavedni mladini«.

Napredni avstrijski listi, posebno še Slovenski vestnik, so že večkrat opozarjali na nevarnost, ki se skriva v ozadju »naprednih« organizacij, največkrat pod parolo »zvestoba«. Jasno je namreč, da gre tu za zvestobo nacistični miselnosti in nacistični preteklosti.

Na Koroškem so take organizacije nevarne še posebej zato, ker predstavljajo največjo oviro pri pomiritvi med avstrijskim in slovenskim narodom. Na Koroškem so prepričani, da bi pri proučitvi preteklosti nekaterih vodilnih oseb doživeli marsikatero presenečenje, ko bi v »junakih domovinske zvestobe« odkrili ljudi, ki zaradi svoje preteklosti spadajo pred sodišče.

Lakota v atomskem stoletju

Knjiga francoskega avtorja Georges Cottola se ukvarja s problemom lakote v atomskem stoletju. Njene analize temeljijo na uradnih statističnih podatkih in izjavah funkcionarjev Organizacije združenih narodov za prehrano in kmetijstvo.

Za izhodiščno točko svoje študije si je avtor vzel anketo svetovnih razsežnosti, ki so jo izvedli pred nekaj leti. Ta je pokazala, da je izmed vsakih sto prebivalcev našega planeta več kot 70 ljudi nezadostno hranjenih ali pa celo trpijo lakoto. V deželah, ki se v njih prebivalstvo slabo hrani, pomenijo osnovno prehrano razne vrste žita. Samo bogate države imajo prehrano bogato s proteini. Ti so neogibni za obnavljanje celic človeškega organizma. Le v teh državah se namreč prebivalstvo hrani z mlekom in mlečnimi izdelki, jajci in mesom. Če pa upoštevamo še kakovost, ne pa samo množino hrane, pridemo do tega, da ima komaj 17% svetovnega prebivalstva v hrani več kot neogibnih 30 g proteina. Drugače povedano: to pomeni, da živi izmed sto prebivalcev na svetu 83 na robu lakote, izmed teh pa porabi 58 ljudi dnevno manj kot 15 g proteina, kar pomeni pravo lakoto.

»Eden izmed najbolj žalostnih paradoksov našega časa je koksistencija izobilja in lakote,« je dejal generalni direktor svetovne organizacije za kmetijstvo. »Bogate države imajo presežke, ki jih ne morejo porabiti, revne dežele pa ne morejo teh presežkov kupiti.«

Že od ustanovitve si je odbor Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo prizadeval, da bi našel izhod na tem področju. Na pravilni so zelo zahteven svet, ki je določal ustanovitev svetovnega centra za prehrano. Zaupane bi mu bile svetovne zaloge hrane za premagovanje lakote. Ta center bi bil nekakšna »svetovna žitnica«. Nekateri vlade so se bale nepredvidljivih posledic, ki bi jih izvedba takega načrta lahko povzročila v gospodarstvu njihovih držav in zato niso sprejele zamisli, da bi ustanovili »svetovno žitnico«.

Da bi obdržale cene, bogate države danes niso več tako okrutne, da bi kurili lokomotive z žitom, temveč zmanjšujejo proizvodnjo kljub temu, da na tem svetu trpi lakota vsak tretji ali celo vsak drugi človek. Najhuje pa je, da se prepad med bogatimi državami in nezadostno hranjenimi ljudstvi čedalje bolj pogloblja.

Tisk v svetu

Po rezultatih ankete, ki jo je izvedel UNESCO, se prodaja v vseh deželah sveta dnevno 256 milijonov izvodov dnevnikov. K temu moramo še prišteti 370 milijonov radijskih sprejemnikov in 84 milijonov televizorjev, ki dnevno obveščajo poslušalce in gledalce o dogodkih v svetu.

Toda razporeditev teh sredstev za informacijo je zelo različna po kontinentih. Od celotne svetovne naklade listov jih tiskajo 35 odst. v Evropi, 25 odst. v ZDA, medtem ko odpade le 27 odst. na vse ostale države na svetu. Od skupnega števila radijskih sprejemnikov jih je 50 odst. v ZDA, 25 odst. v Evropi in 25 odst. v ostalih deželah.

lja, nagesto da bi bil čedalje manjši. Kaže se težnja čedalje večjega bogatenja tistih, ki so že bogati, in čedalje večjega siromašenja že tako revnih narodov. Do zagotovitve vesplošnih zalog živil za vse države na svetu preostane dve stvari za boj proti lakoti: povečanje produktivnosti na obdelanih površinah in pridobivanje novih.

Nekoč so v naših rekah nalovili mnogo več rib kot danes. Z velikimi melioracijskimi deli v prejšnjem veku, zlasti pa v zadnjih letih, smo pridobili velike površine obdelovalne zemlje, ki so jo prej preplavljale reke. Reke smo regulirali, toda ribam smo napravili zelo slabo uslugo. Te niso več našle naravnih možnosti za prehrano in razmnoževanje, tako da se ribji svet stalno zmanjšuje. Strokovnjaki računajo, da je v naših rekah samo v zadnjih 15 letih za desetkrat manj rib.

Zal že preti nevarnost, da se bo ribja zaloga v naših rekah še naprej zmanjševala. Dobren del industrijskih podjetij odpadkuje iz svojih obratov škodljive snovi v reke in te snovi uničujejo ribe. Niso to vedno strupene snovi, bolj pogost je primer, da ribe poginejo zaradi mehanske poškodbe ali zadušitve. Ko na primer razne žage, lesna industrija, podjetja za predelavo kovin itd. mečejo odpadke v reke, se ti odpadki lepijo ribam na škrge, jim poškodujejo dihalne organe in tako se ribe zadušijo.

Opasne vode iz prehranske industrije, iz tovarne sladkorja, škroba, klavnice, podjetja za pre-

DESET VAGONOV MEDU

Jugoslovanski čebelarji pridobijo na leto 40 milijonov kilogramov medu — to je za deset kompozicij tovornih vagonov. Je to veliko ali malo? Premalo pravijo kmetovalci in čebelarji. Čebelarstvo smo nekako zanemarili, če pomislimo, da imamo v Jugoslaviji čez 300 medonosnih rastlin in če upoštevamo, da velja tona medu v svetu 500 dolarjev. Mimo tega imajo čebele izredne zasluge za večji donos sadovnjakov, zelenjadnih vrtov in deteljisk, ker oprasujejo drevje in rastline. Kalifornijski farmarji plačujejo čebelarjem iz vse Amerike, da prinašajo čebele k njim na pašo. Pomena čebel za kmetijstvo se zavedajo tudi agromoni — preračunali so, da potrebuje naše kmetijstvo (zaradi oprasovanja rastlin in drevja) 6 milijonov čebelnih družin.

Avtomatski prodajalec mleka

Japonski inženirji so zgradili avtomatske prodajalce mleka, ki so jih že uvedli v nekaterih japonskih mestih. Stroj je izdelala neka električna družba. Avtomat za določen denar odvrže steklenko mleka, ki mu je dodana aroma sadja ali pa čokolade. Avtomat tudi: takoj vrne kaviro za steklenko, če jo kupec vrne avtomatu.

KMETJE MUZEALCI

Blizu Vršca v Banatu je majhna vas Jasenov, ki ima svoj muzej, in sicer enega najbogatejših v Banatu. V njem je arheološki, etnografski in numizmatični oddelki. Vse predmete, ki so v muzeju, so kmetje našli v vasi in njeni okolici, največ pa v prekopu Donava—Tisa—Donava, ki ga kopirajo v bližini vasi. Nedolgo tega so našli tudi kosti ogromnega bizona, ki je v davnih časih živel v teh krajih. Karkoli najdemo, niso kmetje v svoj muzej in so zelo ponosni nanj. Zal po muzeju nima dovolj prostorov in tako si obiskovalci ne morejo ogledati vseh najdenih predmetov.

Merjasec — čuvaj

Mile Pavlovič, kmet iz vasi Petrinja pri Smederevu v Srbiji, ima vepa, merjasec, ki se obnaša kot pas. Ta vep brez napake razlikuje domačine od ostalih vaščanov, ki prihajajo na obisk h gosposdarju, saj jih napada in preganja, mnoge pa je doslej tudi ugriznil. Divji merjasec ima približno 100 kg, velike podočnice in popolnoma zamenjuje psa čuvaja. Prijeti se tudi, da pride na dvorišče kakšna žival, vendar jo brž prežene.

Grobost

Neki švedski ribič iz Göteborga je v navalu jeze pretepel svojo ženo z živo gobjujo, ki jo je imel ravno pri roki. Sosedje so možakarja prijavili in je moral plačati 50 kron globe zaradi — mučenja živali.

Ribe v naših vodah

delstvo sadja in zelenjave, mlekarstvo in podobno nosijo s seboj množico organskih snovi, ki so že v razpadajočem stanju. Dovolj je, da količina kisika pade samo nekaj pod normalno, pa ribe poginejo. K temu prispeva tudi mestna kanalizacija, ki prinaša v reke škodljive snovi. Razen tega zastrupljajo ribe fenol, amonijak, razne kislone, ki jih po kanalnih spuščajo v reke kemične tovarne, tovarne črne metalurgije in ki tudi v najmanjši količini uničujejo ribji svet.

Kaj je potrebno ukreniti? Predvsem bi morale vse industrije vgraditi v svoje obrate posebne

stroje za prečiščevanje odpadnih voda in šele prečiščeno vodo pustiti v reke. To pa tudi zaradi tega, ker odpadne vode ne uničujejo samo ribje zaloge. Zastrupitev rib nas samo opozarja na posledice, ki bi lahko nastale v našem gospodarstvu. Vodo iz rek vse bolj izkoriščamo za namakanje, za napajanje živine, z njo oskrbujejo naselja in jo celo uporabljamo za pitno vodo. Če bo šlo tako naprej, se bomo kmalu znašli v položaju, v kakršnem so nekatere razvite industrijske države, v katerih je kljub obilici vode pomanjkanje pitne vode največji problem.

Sodobna kuhinja tudi v kmečkem gospodinjstvu

Mišljenje, da je sodobna kuhinja mogoča le v mestnih razmerah, v kmečkih pa ne, je docela napačno. Nikakor ne smemo pozabiti, da so dela, ki jih opravljata mestna in kmečka gospodinja, v osnovi enaka, le da potekajo v kmetih v precej večjem obsegu kot v mestu.

V kmečkem gospodinjstvu pripravljamo hrano praviloma za več oseb kot v mestnem, zlasti v času velikih del — žetve, mlave, trgatve in podobno. To pa zahteva več pridnih rok v kuhinji in več prostora zanje, pa tudi večje posode in večji prostor za kuhinjo.

Poleg tega opravlja kmečka gospodinja številna dela — predelavo mesa, sadja in zelenjave za daljši čas, peko kruha in še kaj — česar mestna gospodinja že dolgo ne dela več. Povečano delo pa zahteva posebej urejeno kuhinjo.

Vendar vse to ne izpremeni osnovnega razporeda v kuhinji. Slej ko prej si sledijo zaporedje štedilnik, delovna ploskev in pomivalna korita; pač pa mislimo na večji štedilnik, na daljšo glavno delovno ploskev in na večja pomivalna korita. Zelo dobro je tudi, če na obeh zunanjih straneh vrste kuhinjskih naprav dodamo še dve delovni ploskvi: poleg štedilnika — za pripravo kruha — in poleg umivalnika — za pripravljane hrane.

Se bolj kot v mestnem pa je treba v kmečkem gospodinjstvu rešiti vprašanje tople vode. Če sta na voljo tekoča voda in elektrika, si pomagamo z nabavo električnega bojlerja. Kjer ni tekoče vode in elektrike, si moramo pač pomagati drugače — s segrevanjem tople vode v kotliču primernega štedilnika in s pomivalnimi koriti, ki jih opremimo z ročajem, da jih lahko dvignemo iz delovne ploskve.

V kmečkem gospodinjstvu moramo pri načrtovanju opreme misliti tudi na to, da tam živi ne

kupujemo sproti. Večje zaloge pa zahtevajo tudi več primernih omar, več predalov in več polic, zato pa tudi več prostora.

Vse ostalo, kar smo povedali o kuhinji, velja tudi za kmečko gospodinjstvo. Tudi kmečka gospodinja ima mnogo dela in zato je prav, da ji ga — kolikor se da — olajšamo. Še posebej zato, ker je za sodobno ureditev kuhinje potrebna bolj dobra volja kot sredstva.

IZ STARE KUHNJE — SODOBNA

Vse, kar smo doslej povedali o kuhinji, je na papirju zelo lepo, nam pa le malo pomaga — poročajo nekateri. Kjer kuhinja že obstaja in je urejena po starem, je prehod na sodobno urejeno kuhinjo zares precejšen podvig. Ni pa nujno, da je zvezan z enkratnim velikim izdatkom — le vse moramo dobro premisliti.

Zal so v že obstoječih kuhinjah instalacije — dotok in odtok vode, električna instalacija in dimniki — le redko razporejene tako, da bi vse dele kuhinje lahko zares smiselno združili. Tu se pač odločimo za kompromis in prestavimo tiste instalacije, pri katerih to najlažje storimo. Nato postavimo štedilnik in pomivalna korita čim bližje skupaj, med njiju pa delovno mizo. Če razdalje prav precejšnje, jih bomo postopoma lahko izpolnili s kosi tipiziranega pohištva.

Poleg tega ni nikjer zapisano, da se za sodobno kuhinjo urediti le z novim pohištvo. Celotna kredenca lahko najde mesto v njej — seveda z mizarjevo pomočjo. Zgornji del ločimo od spodnjega in ga obesimo na steno, spodnjega pa postavimo pod njega in ga zgoraj prevlečemo z umetno maso — n. pr. s polivinilnim tekačem. Tudi stara pomivalna korita lahko prenovimo — nekaj sami, nekaj z mizarjevo pomočjo.

Tako napredujemo korak za korakom. Pri tem se držimo splošnih navodil, ki smo jih razložili na prejšnjih straneh, zlasti osnovnih mer za višine in širine. Čeprav kuhinja po preureditvi ne bo takšna, kot bi jo odpeljali z razstave, bo delo v njej mnogo lažje — to pa je vendar naš namen.

pomanjkanja ali presežka kisline, prebavnih motenj, ki so v zvezi z boleznijo jeter itd. Neprickavano področje za uspešno zdravljenje z morsko vodo so kožne bolezni, predvsem sveži in kronični ekcemi, pa tudi alergične spremembe. Pomembne uspehe so dosegli pri zdravljenju motenj, do katerih prihaja zaradi pomanjkljive prehrane. Pomanjkanje teka, premajhna teža, nespečnost, izčrpanost in živčnost izginejo ob uporabi morske vode in vpliva morskega podnebja. Morska voda se je obnesla tudi pri zdravljenju dihal. Prehladi in katarji včasih izginejo že v nekaj dneh. Seveda bi bilo napačno imeti morsko vodo za splošno zdravilo, ki pomaga vsakomur in pri vsaki bolezni. Jemati jo je treba le pod zdravniškim nadzorstvom.

NAJVEČJI ELEKTRONSKI RAČUNALNIK

Za potrebe atomskega inštituta kamorijanske univerze v Livermuru so pred kratkim dogradili nov elektronski računalnik, ki je trenutno največja naprava te vrste na svetu. Novi elektronski računalniški stroj so skonstruirali strokovnjaki znane firme za izdelavo elektronskih računalnikov UNIVAC, naprava pa je dobila ime »UNIVAC LARC«.

Naj naštejemo nekaj podatkov, ki nestrokovnjaku najbolj predocijo velikost te nove elektronske naprave:

V računalniku je vgrajenih 80.000 tranzistorjev in približno 600 elektronskih spominov; tega novega računalnika si lahko »zapomni« do 97.000 besed ali prav toliko enajstmesnih števil. V vsaki sekundi lahko novi »LARC« opravi 250.000 operacij seštevanja in 125.000 operacij odštevanja. Zmogljivost, ki bi sicer zaposlila tisoče in tisoče računarjev!

TRUŠČ HROMI STORILNOST

Nobenega dvoma ni, da je razvoj civilizacije, posebno na tehničnem področju, prinesel v našo življenje trušč, ki je z dneva v dan bolj nadležen in nevaren.

V obratih hreščijski stroji, dan na dan ropotajo klediva na steni, njeni zrak, na cesti in na nebu grmijo in ropotajo motorji na reaktivski pogon, v mestih in na deželi se oglašajo zvočniki. V hiši brnijo sesalci za prah in kuhinjski stroji, zvečer polnijo stanovanjske prostore zvoki radijskih sprejemnikov, ne samo domači temveč tudi sosedovi. Večini ne zadostuje več počitek konec tedna ali dopust, ko sliši samo šumenje gozda, čebljanje ptic ali pluskanje valov. Ti šumi ne dosega več dražljajske ločnice trušča navajenih bobačev.

Če pravi Schopenhauer, da je »trušč« močilec naših misli, bi moral dodati: »in strup za naše zdravje!«

Motnje živčevja niso samo posledici čezmernega hrushča. Ugotovljeno je, da povzroča hrushč med drugim tudi organsko obolenje srca in žolčeca.

Obstajajo sicer odredbe varnostnih organov za preprečevanje zdravju škodljivega hrushča, vendar ni verjetno, da bi bili s samimi odredbami kos temu tako razširjenemu zlu. Tu lahko koristi samo podrobna in splošna vzgoja k medsebojni obzornosti. Vsak naj bi vedel, da je neprestan trušč škodljiv za vsakega.

Preprog res ni treba iztepati, ko okolica najbolj potrebuje mir, radijski sprejemnik pa ima gumb, da ga lahko privijemo na tiše, celo izklopimo ga lahko. Tudi v delovnih prostorih je preprečevanje trušča zelo pomembno.

V obratih, kjer je malo hrupa, je manj neznod, varuje se zdravje nameščencev in delavcev in tudi storilnost je boljša. Italijanski znanstveniki so ugotovili, da delajo pisarniški uslužbenci 40 odst. strojepljake pa 20 odst. manj napak, če delajo v mirnih prostorih.

Po dr. Kirchju.

Tako napredujemo korak za korakom. Pri tem se držimo splošnih navodil, ki smo jih razložili na prejšnjih straneh, zlasti osnovnih mer za višine in širine. Čeprav kuhinja po preureditvi ne bo takšna, kot bi jo odpeljali z razstave, bo delo v njej mnogo lažje — to pa je vendar naš namen.

Po »Stanovanju« — izredni knjigi: Prešernove družbe 1960

PTUJSKI TEDNIK

Objave in oglasi

Prodaja

HIŠO Z GOSPODARSKIM POSLOPOM in 80 arov zemlje, vse okrog hiše v Dravskem polju. Vprašajte na Zg. Hajdini 54.

PRODAM GRADBENE PARCELE, betonske temelje in voz, Skofci, Slovenja vas.

HIŠO Z GOSPODARSKIM POSLOPOM in 40 arov zemlje prodam. Jožef S. K. Mihovce — Velika Nedelja.

RADIO IN STENSKO URO v dobrem stanju prodam. Vprašajte gostilna pri »Polst«.

8 CEMENTNIH SOH, 3 SUHE TRAME prodam. Naslov v upravi lista.

Kupim

ISČEM POSTENO GOSPODINSKO POMOČNICO, k. je vešča kuhinja, k. tričlanska družina. Naslov v upravi lista.

MLAJŠEGA NATAKARIJA ali NATAKARIČA za gostinski obrat v Ptuj. Isčemo. Nastop službe takoj. Naslov v upravi lista.

Objava

ZGUBLJENO URO v Murševu ulici, prosim, vrnite proti nagradi v upravi lista.

Razpis javne dražbe

Oddelek za finance občinskega ljudskega odbora Ptuj, po 2. točki 88. člena zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov ter njihovih organov (Uradni list FLRJ, št. 52/57) razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo stanovanjske hiše Splošnega ljudskega premoženja na Spodnji Hajdini št. 88 za izključno ceno 913.218 dinarjev.

Prednost nakupa imajo vojaški vojni invalidi, borci NOV, žrtve fašističnega terorja, delavci in uslužbeni in tisti, ki stanuje v tej hiši.

Plačljivi pogoji: za zgoraj navedene kupce 30% pri podpisu kupne pogodbe, ostalo najkasneje v 10. letih. Za vse ostale kupce 50% pri podpisu kupne pogodbe, ostalo v roku 1 leta.

Vsi, ki se za nakup stavbe zanimajo, naj sporoče svojo ponudbo občini Ptuj v zaprtih pisemskih ovitkih do 25. febr. 1961. Stev. 04/2-33-15/9-1961.

Ptuj, dne 14. febr. 1961.

Načelnik
Oddelek za finance
Anton Purg

OBJAVA

Po odredbi Občinskega ljudskega odbora Ptuj o obveznem zaščitenem cepljenju psov proti steklini z dne 10. junija 1959, objavljen v Uradnem vestniku okraja Maribor, razpisujemo

obvezno zaščitno cepljenje psov proti steklini za leto 1961

po naslednjem

RAZPOREDU:

v ponedeljek, 20. febr. 1961, ob 8. uri v ZAVRČU pri Pravdiču za področje KU Zavrč;

v ponedeljek, 20. februarja, ob 9. uri v MAJSPEKKU pri osmenjevalnici za področje KU Ptujška gora in Lešje;

v ponedeljek, 20. februarja, ob 8. uri v JURŠINČU pri osmenjevalnici za področje KU Juršinci;

v ponedeljek, 20. februarja, ob 8. uri v GEREČJI VASI pri gasilskem domu;

v torek, 21. februarja, ob 8. uri v STOJNCIH pri javni tehnični za vasi Muretnici, Stojinci, Bukovci;

v torek, 21. februarja, ob 8. uri v DESTERNIKU pri gostilni Marinič za področje KU Desternik;

v sredo, 22. februarja, ob 7. uri v PTUJU pri Veterinarski postaji za Ptuj-mesto, desni breg;

v sredo, 22. februarja, ob 8. uri v TRNOVSKI VASI pri bivši gostilni Vurcer za področje KU Trnovska vas;

v sredo, 22. februarja, ob 9. uri v GORDINI pri Zunkoviču za področje KU Stopercer;

v sredo, 22. februarja, ob 8. uri v CIRKULANAH pri gostilni Korenjak za področje KU Cirkulane;

v četrtek, 23. februarja, ob 7. uri v PTUJU pri Veterinarski postaji za Ptuj-mesto, levi breg;

v četrtek, 23. februarja, ob 8. uri v ROGOZNICI pri KU;

v četrtek, 23. februarja, ob 8. uri v VITOMARČIH pri osmenjevalnici za področje KU Vitomarci;

v četrtek, 23. februarja, ob 9. uri na POLENSAKU pri postilni Segula za področje KU Polensak;

v petek, 24. februarja, ob 8. uri v MOŠKANJCIH pri gostilni Ojnik za vasi Borovci, Prvenci, Streli, Sobetinci, Zagajci, Moškanji in Mezgovci;

v petek, 24. februarja, ob 8. uri v DORNAVI pri Zadrženem domu, ob 10. uri istega dne v PACINJU pri gostilni Tobias;

v soboto, 25. februarja, ob 8. uri v GORIŠNICI pri osmenjevalnici za področje KU Gorišnica;

v ponedeljek, 27. februarja, ob 8. uri na SELAH pri KZ za vasi Lancova vas, Barislavci, Trnovci in Sela;

RAZPIS

Avto-moto društvo Ptuj razpisuje sledeči delovni mesti:

1. instruktora za praktično vožnjo v šofer-skih tečajih
2. honorarnega blagajnika

Pogoj: pod 1. kvalificiran šofer kategorije C s prevedbo. Prednost imajo šoferji, ki so v JLA bili instruktorski za praktično vožnjo. Informacije v AMD Ptuj. Nastop službe takoj. — Plača po dogovoru.

AMD PTUJ.

Fejzne Cene

Površnina: čebula 100, čebulček 200, fižol luščen 60—70, hren 100, krompir 18—20, korenje 50—70, motovilec 200, peteršilj 60—70, rdeča pesa 30—40, por 50—60, regrat 200, kisa repa 40, redkev 40, radič 150, solata endivija 120—140, špinat 150, kisel zelje 50, zelje v glavah 30, rdeče zelje 30.

Sadje in sadeži: jabolka 55, suho sadje 120, med 400.

Zitarice in mlevski izdelki: ječmen 30, koruza 30—40, ajdova kaša 200, prosena kaša 120, koruzna moka 30, ajdova moka 60, oves 30, proso 50, koruzni zdrob 50.

Mleko in mlečni izdelki: surovo maslo 500—600, mleko 40, smetana 200, sir 40—100.

Perutnina in jajca: jajca 18—20, purani 1000—1800, piščanci 500—800.

Kino

Mestni kino Ptuj

predvaja od 17. do 19. februarja t. l. ameriški barvni film »DIRKA ZA SONCEM«, od 20. do 21. februarja t. l. nemški film »VRAŽJI KROG«.

Kino Zavrč

predvaja 19. februarja t. l. ameriški barvni film »DIVJA LETA«.

Obvestilo

Plesna športna sekcija DPD Svoboda, Ptuj, pričenja PLESNI TEČAJ za odrasle in zakonce. — Prijave se sprejemajo dne 20. in 21. februarja od 18. do 20. ure v Narodnem domu v Ptuj.

v ponedeljek, 27. februarja, ob 8. uri v LESKOVČU pri KU;
v ponedeljek, 27. februarja, ob 8. uri v ŽETALAH pri KZ;
v torek, 28. februarja, ob 8. uri v LOVRENCU pri KU;
v torek, 28. februarja, ob 8. uri v NOVI CERKVI (Podlehnik) pri gostilni;
v sredo, 1. marca, ob 8. uri v CIRKOVCAH pri osmenjevalnici;
v sredo, 1. marca, ob 8. uri v DOLENI pri KU za vasi: Zgornja Pristava, Dolena, Bolečka vas;
v četrtek, 2. marca, ob 8. uri v GRAJENI pri KU za področje KU Grajena;
v četrtek, 2. marca, ob 8. uri v POdlehniku pri KU za področje KU Podlehnik;
v ponedeljek, 6. marca, ob 8. uri v TRZCU pri gostilni za vasi Tržec in Jurovo;
v torek, 7. marca, ob 8. uri v VIDMU pri KU za področje KU Videm.

Lastniki psov so dolžni po odlaših osebah privedi vse pse na cepljenje. Stroške cepljenja v znesku 300 d'n plača lastnik.

Necpljeni psi bodo na stroške lastnika odvzeti in pokončani, proti kršilcem odredbe pa bo uveden upravno kazenski postopek.

VETERINARSKA POSTAJA
PTUJ

Zadnje vesti

Pobuda 'desetih'

Vzporedno s sejami Varnostnega sveta in razčlenjevanjem Stevensonovega, Zorinovega in Hamarskjöldovega govora si 10 neangažiranih dežel, med njimi Jugoslavija, prizadeva, da bi našli za Kongo vsaj minimalno sprejemljivo rešitev. Sedaj pripravljajo konkreten predlog, ki ga bodo predložili Varnostnemu svetu. Pričakujejo, da bodo ta načrt podprle neblokovske dežele v Aziji in Afriki, pa tudi druge dežele na svetu.

Omenjene dežele predvsem žele zaustaviti državljansko vojno v Kongu, ki bi se utesnila v središču mednarodne katastrofe. Najprej zahtevajo, naj se Belgiji povsem umaknejo s kongoškega ozemlja. Če bi se temu upirali, naj bi OZN storila vse potrebne ukrepe. Nadalje zahtevajo nepristransko preiskavo v zvezi z uboem Lumumbe in njegovih dveh tovarišev, sklicanje skupščine in razorožitev vseh kvilinskih formacij.

Predstavniki desetih dežel ostro obsojajo Hamarskjölda, ki je odgovoren za dramatičen potek in razvoj v nasprotju s sklepi VS. Pred očmi predstavnikov Združenih narodov so uzurpatorske sile odpravile zakonite in ustavne institucije in slednjič se ubile zakonitega predsednika.

Očitno se najnovejši načrt glavnega tajnika v marsičem ujema z zahtevami desetih dežel. Vendar je on postavil v predlogu o »nevladinskih armadah« na isto listo kvilinske z enotami zakonite vlade. Zanimivo je, da je postavil v Varnostnem svetu tudi vprašanje, ali se večina strinja s tem, da bi sklicali kongoški parlament. Večina točk, ki jih postavljajo v

svoj predlog neangažirani, zahteva tudi SZ.

Četudi je Moskva odločno postavila zahtevo, naj glavnega tajnika OZN zamenjajo, predstavniki »desetih« menijo, da je to vprašanje sedaj drugorazrednega pomena. Gre za reševanje kongoškega problema, kolikor se še rešiti da.

SPOROČILO JUGOSLOVANSKE VLADE OB NOVIH ALBANSKIH KLEVETAH

Beograd, 16. febr. (Tanjug). Tanjug je pooblaščen objaviti naslednje sporočilo vlade FLRJ: Albanska telegrafska agencija je 13. t. m. objavila odlomke iz referata, ki ga je imel Enver Hodža na VI. kongresu Partije delavice Albanije. Ob tej priložnosti je Hodža razen tega, da je izrekel druge grobe klevete in laži, izjavil, da sta Jugoslavija in Grčija v sodelovanju z več albanskimi izdajalci... in s šestim ameriškim ladjevjem... organizirali pred nekaj meseci tudi napad na Albanijo z namenom, da bi jo uničili.

Jasno je, da se jugoslovanski vladi sploh ne zdi potrebno izrecno demantirati te od začetka do konca izmišljene, vsakomur očite in odvratne laži. Jugoslovanski vladi pa se vendarle zdi potrebno javno označiti to početje in politiko, ki za tem tiči, za tisto, kar v resnici je. Gre za nesramno obrekovanje, ki potrjuje, da so albanski voditelji prevzeli vlogo poklicnih provokatorjev, pri čemer zavestno nadalje zastrupljajo in zastružujejo odnose z Jugoslavijo ter sabotirajo vsako pomiritev in konstruktivno mednarodno sodelovanje v vsem tem delu Evrope.

Osebna kronika

ROJSTVA

na matičnem področju Ptuj
Rodile so: Grmič Marija, Ilovac 40 — Zvonka; Emeršič Julijana, Berinjak 20 — Jožeka; Klinc Angela, Spuhlja 67 — Vladimir; Zemljic Marija, Miklošičeva 5 — Marjana; Lukman Julijana, Prhovec 5 — Marto; Kurenti Helena, Kidričevo 15.

POROKE

Poročili so se: Zebec Martin, Ljutomerska 3 — Štumberger Jo-

žefa, Ljutomerska 3; Ilec Jožef, Ljutomerska 16 — Taciga Irena, Ljutomerska 16; Pernat Bogomir, Skorba 65 — Korošec Helena, Spuhlja 122.

SMRTI

Umrli so: Rihtarič Genovefa, Dolane 34, roj. 24. 12. 1920, umrla 7. 2. 1961; Horvat Marija, Brunsig 50, roj. 8. 8. 1888, umrla 7. 2. 1961; Kapun Jožefa, Berkovci 6, roj. 5. 2. 1961, umrla 9. 2. 1961; Klinger Pavlina, Selska 2, roj. 12. 1. 1898, umrla 8. 2. 1961; Skela Franc, Podlehnik 41, roj. 12. 9. 1907, umrl 15. 2. 1961.

RADIOPTUJ

NEDELJA, 19. FEBRUARJA

8.00—6.30 Jutranji pozdrav — vmes ob 6.05—6.10 Poročila, vremenska napoved in dnevi koledar. 6.30 Vedri zvoki. 7.00 Napoved časa, poročila, pregled tiskov. 7.15 Reklame. 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva. 7.35 Stevan Biniči v prireditvi za pihalni orkester (Izjava pihalni orkester LM p. v. Rudolfa Stariča). 8.00 Mladinska radijska igra — Nikolaj Nosov: Dogodivščina Neznašica in njegovih tovarišev. 9.00 Iz albuma skladb za otroke. 9.10 Z zabavno glasbo v novi teden. 10.00 Še pomnite, tovariši... Jože Štok: Zlom raztrganega Lesjaka. 10.30 Poje invalidski pevski zbor p. v. Radovana Gubca. 10.45 Matinejska zabavna glasba. 11.30 Nedeljska sporeda. 12.00 Radijska igra — William Shakespeare: Vihar. 18.18 L. van Beethoven: Sonata appassionata (izvaja pianist Wilhelm Backhaus). 18.40 Poskočne polke in valčki. 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba. 19.30 Radijski dnevnik in športna poročila. 20.05 Izberite melodijo tedna! (Zabavno-glasbena oddaja z nagradami). 20.50 Plesni orkester Nelson Riddle. 21.00 Obisk pri muzikologu dr. Dragutinu Cvetku. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Ples ob radijskem sprejemniku. 23.00 Poročila. 23.05 Nočni komorni koncert. 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

16.40 Peli so jih mati moja... (Slovenske narodne pesni). 17.00 Zabavni ansambli. 17.20 Carl Maria Weber: Concertino za klarinet in orkester (Filadelfijski orkester dirigira Eugen Ormandy, soloist Antony Giggotti). 17.30 Radijska igra — William Shakespeare: Vihar. 18.18 L. van Beethoven: Sonata appassionata (izvaja pianist Wilhelm Backhaus). 18.40 Poskočne polke in valčki. 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba. 19.30 Radijski dnevnik in športna poročila. 20.05 Izberite melodijo tedna! (Zabavno-glasbena oddaja z nagradami). 20.50 Plesni orkester Nelson Riddle. 21.00 Obisk pri muzikologu dr. Dragutinu Cvetku. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Ples ob radijskem sprejemniku. 23.00 Poročila. 23.05 Nočni komorni koncert. 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

NEDELJA, 19. FEBRUARJA

12.00 Nedeljski simfonični koncert. 13.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved. 13.10 Melodije za vas. 13.45 Iz solistične glasbe. 14.15 Popevke in plesni ritmi. 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved. 15.10—16.00 Popolninski operni koncert. 19.00 Antun Dobronić: Prva simfonia „Vigoroza“ (orkester Zagrebške filharmonije dirigira Boris Papandopol). Prva izvedba v RTV Ljubljana. 19.30 Radijski dnevnik in športna poročila. 20.05 Odlomki iz opere Čajkovskega Pikova dama.

KMETIJSKA ZADRUGA SLOVENJA VAS

BILANCA

(NA DAN 31. XII. 1959)

AKTIVA	Naziv postavke	din	PASIVA	Naziv postavke	din	
A. Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev			
Osnovna sredstva		9,546	Sklad osnovnih sredstev		5,451	
Denarna sredstva osnovnih sredstev		753	Drugi viri osnovnih sredstev		7,220	
B. Sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe			
Sredstva skupne porabe		—	Sklad skupne porabe		409	
Denarna sredstva skupne porabe		91	Drugi viri sredstev skupne porabe		—	
C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev			
Skupna obratna sredstva		2,685	Sklad obratnih sredstev		298	
D. Izločena sredstva			Drugi viri obratnih sredstev			1,100
Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov		553	D. Rezervni sklad in drugi skladi			
Denarna sredstva nerazporejenih sredstev		84	Rezervni sklad in drugi skladi		568	
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva			Virii nerazporejenih sredstev			56
Kupci in druge terjatve		6,195	E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva			
Druga aktiva		3,188	Kratkoročni krediti za obratna sredstva		6,257	
			Dobavitelji in druge obveznosti		2,071	
			Druga pasiva		1,665	
				</		

Vodja računovodstva:
Gselman Marija

Predsednik upravnega odbora:
Meglič Martin

Direktor:
Kac Franc

DIREKTORJA

Obrtnega podjetja »Dravtnja«, v Lovrencu na Dravskem polju

Pogoj razpisa: kandidat mora imeti izobrazbo tehnika kovinske stroke ali visokokvalificiranega delavca kovinske ali mizarne ali čevljarne stroke. — Zaželena je nekajletna praksa v vodstvu gospodarskih organizacij.

Interesenti morajo vložiti prošnje v roku 15 dni po razpisu. K prošnji je treba priložiti dokaz o strokovni izobrazbi in kratke življenjepis.

Prošnje je koškovati z državno takso 50 din, priloge pa s 30 dinarjev.

KOMISIJA ZA RAZPIS

UPRAVA VODNE SKUPNOSTI za melioracijo Pesniške doline Ptuj razpisuje na podlagi sklepa upravnega odbora na peti redni seji mesto

računovodja

Pogoj: končana srednja ekonomska šola in triletna samostojna oziroma petletna samostojna praksa v računski stroki.

Prejemniki po tarifnem pravilniku. — Nastop zaposlitve takoj.